

LETNO POROČILO 2024

Letno poročilo sestavlja:

- 1 POSLOVNO POROČILO**
- 2 RAČUNOVODSKO POROČILO**

POSLOVNO POROČILO

1. Osnovni podatki in organiziranost KGZS - Zavoda KR

Naziv zavoda: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko gozdarski zavod Kranj
Skrajšani naziv: KGZS – Zavod KR
Sedež zavoda: Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj
Telefon, telefax: 04 2804600, 04 2804612
Ustanovitev: s sklepom Sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije z dne 15. 12. 2000
Registracija: Okrožno sodišče v Kranju, 23. 4. 2001,
Šifra dejavnosti: 75.130 - Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje
ID za DDV: SI91502543
Matična številka: 5151074

Organi KGZS – Zavoda KR (v nadaljevanju Zavod):

- svet;
- direktor;
- strokovni kolegij.

V okviru Zavoda so delovali naslednji oddelki:

- oddelek za kmetijsko svetovanje;
- oddelek za živinorejo;
- oddelek skupnih služb in računovodstva.

Pretežni del nalog in finančnih sredstev je opredeljenih v pogodbi o financiranju strokovnih nalog kmetijskega svetovanja za delo kmetijske svetovalne službe in v pogodbi o financiranju izvajanja strokovnih nalog v živinoreji po Programu dela Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za leto 2021 za delo kontrolne in selekcijske službe.

2. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje

- Zakon o kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Ur.l.RS, št. 69/04, 26/08),
- Zakon o zavodih (Ur.l.RS, št.12/91),
- Zakon o delovnih razmerjih (Ur.l.RS, št.21/13),
- Zakon o javnih uslužbencih (Ur.l.RS, št.56/02),
- Zakon o gozdovih (Ur.l.RS, št.30/93),

Na področju izvajanja javnih služb:

- Zakon o kmetijstvu (Ur.l.RS, št. 45/08, 57/12, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18)
- Zakon o fitofarmacevtskih sredstvih (Ur.l.RS, št.83/12),
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Ur.l.RS, št.62/07 in 36/10),
- Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Ur.l.RS, št.25/05, 41/09, 32/12 in 22/18),
- Zakon o varstvu novih sort rastlin (Ur.l.RS, št. 113/06),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur.l.RS, št. 71/11, 58/12, 27/16 in 79/17)
- Zakon o živinoreji (Ur.l.RS, št.18/02, 45/15),
- predpisov, izdanih na podlagi zakonov, navedenih v prejšnjih alineah, oziroma na podlagi drugih zakonskih in podzakonskih predpisov, ki urejajo področje javne kmetijske svetovalne službe.

Dolgoročni cilji KGZS – Zavoda KR

Območje Zavoda obsega 5 upravnih enot (Jesenice, Kranj, Škofja Loka, Radovljica in Tržič), oz. 18 občin: Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica, Cerklje, Jezersko, Kranj, Naklo, Pred dvor, Šenčur, Gorenja vas- Poljane, Škofja Loka, Žiri, Železniki, Bled, Bohinj, Gorje, Radovljica in Tržič.

Gorenjska predstavlja v površinah 10,6 % vseh, 6,4% obdelovalnih, 7,6 % kmetijskih in 12,4 % gozdnih površin Slovenije.

Po podatkih iz SURS za leto 2016 je na Gorenjskem v lasti 4.398 kmetij z 32.145 ha kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU). V razredu od 5 do 20 ha KZU je 2.467 kmetij s 67 % KZU. Povprečna kmetija ima v obdelavi 7,31 ha kmetijske zemlje in 11,50 ha gozda.

Strukturni deleži posameznih tipov kmetij so po oceni naslednji: čiste kmetije 13%, potencialno čiste 6%, mešane 37 %, dopolnilne 32 % in ostarele 12 %.

Glede na proizvodno usmeritev je 12,36 poljedelskih obratov, 71,57% rejcev pašne živine, 0,33% prašičerejskih ali perutninarskih obratov, 2,64% obratov s trajnimi kulturami, 8,22% kmetijskih mešanih obratov, 0,07% vrtnarskih obratov, 2,24% mešanih živinorejskih in 1,86% mešanih poljedelskih obratov.

71,9% kmetijskih površin predstavljajo travniki in pašniki, zato je temeljna usmeritev gorenjskega kmetijstva v živinorejo, predvsem v prirajo kravjega mleka in govejega mesa ter reja drobnice. Tej kombinaciji se na ravninskem območju pridružuje še pridelovanje jedilnega krompirja, delno tudi pšenice in zelenjave. Za rejo prašičev ni optimalnih pogojev, vendar dobiva v spremenjenih agrarno-ekonomskih pogojih tudi ta reja pomembnejše mesto. Podobna ugotovitev velja tudi za pridelovanje nekaterih vrst sadja in zelenjave.

Dolgoročno zastavljeni cilji Zavoda:

- usmerjanje kmetij v skladu z dolgoročnim programom razvoja kmetijstva v Sloveniji
- povečati kmetijsko pridelavo na kmetijah, kjer so dani ugodni naravni in drugi pogoji (10 do 20% vseh kmetij)
- usposobitev kmetijskih gospodarstev za izvajanje ukrepov PRP in SKP
- dvig ravni profesionalnosti slovenskega kmetijstva in izobrazbene ravni kmetov
- izboljševanje tehnologij in uvajanje novih tehnologij v prakso
- ohranjanje poseljenosti podeželja in krajine
- zagotavljanje ekonomske in socialne varnosti na kmetijah
- uvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- dosledno izvajanje ukrepov kmetijske politike
- uvajanje ekološkega kmetovanja in trženja ekološko pridelane hrane
- ozaveščanje kmetov o pomembnosti varovanja naravne in tradicionalne kulturne krajine ter okolju prijaznih načinov kmetovanja

Letni cilji KGZS – Zavoda KR:

- izvajanje načrtovanega programa dela zavoda;
- izvajanje ukrepov kmetijske politike za leto 2022;
- izvajanje tehnološkega svetovanja v živinoreji, rastlinski pridelavi in ribogojstvu;
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva;
- svetovanje in pomoč pri razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah;
- spodbujati delovanje strokovnih društev;
- sodelovati z občinami pri izvajanju programov razvoja podeželja;
- razvijati ekološko kmetovanje;
- povečati število kontrol v živinoreji;
- sodelovati pri odbiri bikovskih mater;
- razširiti nadkontrolno v govedoreji;
- sodelovati pri strokovnih nalogah v konjereji;
- sodelovati pri ostalem strokovnem delu na področju živinoreje;
- sodelovati z drugimi institucijami.

3. Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev po posameznih področjih dejavnosti

3.1 Oddelek za kmetijsko svetovanje

V letu 2024 je bilo manj težav z vremenskimi neprilikami v primerjavi s predhodnim letom. Izobraževanja kmetov smo izvajali tako preko spletnih aplikacij kot v živo v predavalnicah. Zopet smo pričeli z izvajanjem demonstracij in prikazov. Ljudje so željni zanimivih prikazov predvsem glede izvajanja tehnoloških opravil s sodobno kmetijsko mehanizacijo. Pri svojem delu se prilagajamo potrebam in željam naših kmetov, zato jim svetujemo iz tistih svetovalnih področij, ki jih zanimajo oziroma oni želijo nasvete. Ob tem jim lahko, zaradi dobrega poznavanja posameznih kmetij in njihovih kmetijskih praks oziroma načinov njihovega dela, ponudimo tudi svetovanja iz področij za katera ocenjujemo, da jih njihova kmetija utegne potrebovati bodisi zato, da bo poslovno bolj uspešna bodisi, da bo bolje izpolnjevala zahteve, ki jih predpisuje predmetna zakonodaja, ki opredeljuje dejavnosti s katerimi se na posamezni kmetiji ukvarjajo. Žal smo imeli, oziroma še imamo, tudi opravka z dolgotrajnimi bolniškimi odsotnostmi, zato smo morali delo na oddelku prilagajati tudi tej okoliščini. Porodniške odsotnosti nadomeščamo z dodatnim zaposlovanjem pripravnikov. Iskanje ustreznih kadrov za nove zaposlitve je bilo v letu 2024 zahtevno saj smo v enem primeru morali trikrat ponavljati razpis za prosto delovno mesto.

Kot prioritete naloge so se v letu 2024 izvajale naslednje naloge:

1. Implementacija Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo (SN 2023–2027), s poudarkom na vključevanju kmetijskih gospodarstev v intervencije t.i. zelene arhitekture, zlasti SOPO, KOPOP in EK
2. Podnebne spremembe
3. Spodbujanje spremljanja gospodarjenja na kmetijskih gospodarstvih vključno s preходом FADN v FSDN
4. Spodbujanje mladih za kmetovanje kot horizontalna naloga
5. Digitalizacija kmetijstva kot horizontalna naloga

Horizontalna naloga: Spodbujanje mladih za kmetovanje

Naloga se je izvajala v okviru vseh nalog. Ciljni skupini mladih kmetov smo prilagodili tudi načine oz. metode svetovanja, predvsem z uvajanjem e-načinov svetovanja, vključno z obveščanjem mladih kmetov preko e-pošte. Udeležili smo se vsakoletnega srečanja mladih kmetov, kjer je bilo poleg druženja in strokovnih vsebin zelo pomembno tudi sprejemanje njihovih pobud, na podlagi katerih lahko nadgrajujemo svoje svetovalno delo. V letu 2024 je srečanje gostilo podjetje SIP iz Šempetra v Savinjski dolini. Na območju zavoda smo predstavljali intervencijo (IRP24) ter svetovali mladim kmetom pred kandidiranjem za nepovratna sredstva iz te intervencije.

Horizontalna naloga: Digitalizacija kmetijstva

Sodelovali smo pri uvajanju digitalizacije na kmetijska gospodarstva in v svetovalno delo v najširšem smislu, promovirali smo dobre prakse pri uporabi digitalnih orodij in naprav ter usposabljali svetovalce in kmete iz poznavanja digitalnih rešitev ter opreme z različnih področij praktične rabe. Nekaterim kmetijam smo med drugim predstavili sodobne digitalne sisteme oz. orodja za uspešno upravljanje črede (avtomatizirana molža in krmljenje, uporaba dronov, uporaba pametnih ovratnic in ušesnih znamk, nadzor klime v hlevu ipd.), ki pomembno vplivajo na dobrobit živali. Skupaj s KGZS smo sodelovali pri oblikovanju platforme in orodij za digitalizacijo JSKS v okviru projekta Digitalizacija nalog javne službe kmetijskega svetovanja, ki je financiran iz NOO. Sodelovali smo tudi pri razvoju digitalnih orodij za delo JSKS (kot npr. Farm manager, e-izobraževanje in svetovanje) in jih preko različnih aktivnosti (delavnic, predstavitev, izobraževanj,...) uvajali v delo tako svetovalcev kot tudi kmetov. Digitalna orodja in

aplikacije smo za zagotavljanje večje kreativnosti, vključenosti udeležencev uvajali tudi v naše delo, predvsem pri usposabljanjih na daljavo.

1. Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	10.471	9.595	92

V preteklem letu smo na področju naloge 1 opravili 92% obseg dela. Kmete smo usmerjali k izboljšavi tehnologije reje, pridelave, predelave in skladiščenja. Prioritete dela smo oblikovali in izvajali znotraj posameznega področja. Opravljali smo osebna svetovanja, predavanja, usposabljanja ter pripravljali različna strokovna gradiva in tehnološka navodila. Vzporedno smo kot horizontalni nalogi izvajali različne aktivnosti za spodbujanje mladih za kmetovanje in se posvetili vpeljevanju oziroma popularizaciji digitalizacije kmetijstva.

1.1.1 SADJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju sadjarstva smo svetovali o možnostih za vzpostavitev oziroma obnovo visokodebelnih travniških sadovnjakov. Svetovano je bilo o pravilni rezi sadnih vrst ter negi in zaščiti. Svetovano je bilo o evidencah za uporabo ffs v sadovnjaku ter evidencah za uporabo gnojil. Zaradi lokalne pozebe na sadnem drevju, ki je prizadela bolj izpostavljene lege smo svetovali o odpravi posledic. Specialistično svetovanje s tega strokovnega področja je izvajal KGZS-Zavod LJ v sodelovanju s terenskimi kmetijskimi svetovalci našega zavoda.

Ob postavitvi novih nasadov oziroma pri obnavljanju travniških sadovnjakov smo svetovali pri uporabi odpornejših sort, ki so primerne za področje Gorenjske. Pojavlja se zanimanje za pridelovanje lupinarjev in jagodičja.

Tabela:

1.1.1 Sadjarstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	4	6	150
Število osebnih svetovanj	60	45	75
Število pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	5	4	80

Komentar tabele:

Izvedli smo prikaz rezi sadnega drevja in jagodičja. Svetovali smo glede obnove oziroma naprave sadovnjaka (primerne sorte, zaščita pred boleznimi, gnojenje, prodaja...), glede sort sadnega drevja (zrelost, odpornost na bolezni...), glede redčenja plodičev, glede spomladanskega škropljenja sadnih dreves, glede ukrepov proti pozebi, glede tehnologije pridelave jabolk, hrušk, jagodičevja, lešnikov, orehov, sliv, češenj in kostanjev... ter glede predelave in trženja sadja. Projekti LAS s področja Gorenjske so se tudi v letu 2024 ukvarjali z uvajanjem kratkih verig v okviru katerih smo svetovali, predavali in obveščali tudi o sadjarstvu in svetovalci so pri teh projektih aktivno sodelovali. Ker pa nismo, želeli, da bi prihajalo do podvajanj, je rezultatov, ki so vključeni v javno službo, manj.

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na tem področju ni bilo načrtovanih aktivnosti.

1.1.3 OLJKARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na tem področju ni bilo načrtovanih aktivnosti.

1.1.4 HMELJARSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na tem področju ni bilo načrtovanih aktivnosti.

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Izvedene aktivnosti:

Na področju vrtnarstva smo lani pripravili strokovna gradiva in tehnološka navodila, predavanja in usposabljanja za kmete, ter opravili osebna svetovanja na kmetijah. Vsa osebna svetovanja so bila individualno prilagojena na potrebe kmetije, v splošnem pa smo svetovali o: tehnologiji priprave tal za vrtnine, optimalni setvi in sajenju vrtnin, tehnologiji pridelave sadik, gnojilnih načrtih, gnojenju in spremljanju rasti vrtnin, zrelosti vrtnin, spravilu in skladiščenju pridelka, ter varstvu rastlin pred pleveli, boleznimi, (žilavka) škodljivci (tripsi, uši, kapusova muha,...).

Pridelovalce zelenjave smo seznanjali z ukrepi za ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal, jim svetovali o primernem kolobarju, vključevanju poljščin v vrtnarski kolobar in izboru ustreznih sort, ki so prilagojene na naše razmere. Spodbujali smo pridelavo vrtnin, svetovali pri izboru primernih in odpornih sort ter pri izboljšanju tehnologij pridelave (investiranje v izgradnjo učinkovitih namakalnih sistemov, rastlinjakov in plastenjakov za pridelavo toplotno zahtevnejših zelenjadnic, investicije v nakup specialne vrtnarske mehanizacije in objektov za shranjevanje pridelane zelenjave). Svetovali smo tudi glede tehnologije pridelave zelišč in okrasnih rastlin. Vzpodbujali smo pridelavo zelenjadnic z umno uporabo kemičnih sredstev za varstvo rastlin ter svetovali ob pojavih škodljivcev.

Tudi v 2024 smo pridelovalcem zaradi specifičnih vremenskih razmerah svetovali krepitev zelenjadnic zaradi stresnih pogojev (mokrota, prehladno vreme, pozeba, poletne vročine). V hladnem poletju smo pridelovalce zelenjave informirali o oskrbi toplotno zahtevnih zelenjadnic v zavarovanih prostorih, vse od presajanja do spravila tudi pridelovalcem česna, čebule, kapusnic in solatnic smo delili nasvet o oskrbi posevkov in predvsem pravočasnem spravilu pridelkov s polj.

Pomagali smo pri organizaciji in povezovanju pridelovalcev zelenjave v regiji ter pri vključevanju kmetij v oskrbo javnih zavodov z zelenjavo. Prenašali smo znanja in spoznanja o pridelavi zelenjadnic iz poskusov javne službe za vrtnarstvo (poudarek na paradižniku, papriki in nizkem fižolu), informacije iz preskusov osnovnih sredstev in drugih sredstev za varstvo rastlin ter informacije iz prakse o načinih in pogojih v okviru metod z nizkim tveganjem, ki jih je predstavljala javna služba za varstvo rastlin.

Na področju vrtnarstva smo svetovali tudi o možnostih za pridelavo mikrozelenjave v zavarovanih prostorih ter o možnostih za uporabo zastirk. V Bohinju v sodelovanju z lokalnim zavodom za turizem poskušamo vzpostaviti pogoje za povečanje pridelave zelenjave za samooskrbo in oskrbo gostinsko turističnega sektorja.

Tabela:

1.1.5 Vrtnarstvo (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	3	5	166
Število osebnih svetovanj	160	124	78

Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih za uporabnike	5	2	40
--	---	---	----

Komentar tabele:

Izvedli smo pet usposabljanj. Število osebnih svetovanj je bilo veliko v širši okolici Kranj. Tudi na območju Bohinja smo nadaljevali s spodbujanjem lokalne pridelave zelenjave. Obilna količina padavin na nekaterih mikrolokacijah je tudi na Gorenjskem povzročila veliko težava. Otežena je bila zaščita rastlin. Zaradi bolezni pri čebulnicah marsikje ni bilo možno strojno spravilo. Projekti LAS s področja Gorenjske so se tudi v letu 2024 ukvarjali z uvajanjem kratkih verig v okviru katerih smo svetovali, predavali in obveščali tudi o vrtnarstvu in svetovalci so pri teh projektih aktivno sodelovali. Ker pa nismo, želeli, da bi prihajalo do podvajanj, je rezultatov, ki so vključeni v javno službo, manj.

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Področje semenarstva je eno izmed temeljnih področij v kmetijstvu, zato smo na tem področju poskrbeli tudi za aktivnosti v sodelovanju z drugimi pristojnimi ustanovami ter prenos znanja in novih tehnologij med kmetovalce. Zanimanim pridelovalcem smo predstavili možnosti za pridelavo lastnega semena na kmetijah. Kmete in širšo javnost smo ozaveščali o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov in o trajnostni rabi avtohtonega genskega materiala.

Pridelovalce kmetijskih rastlin smo spodbujali k uporabi potrjenega (certificiranega) semena poljščin, zelenjadnic in krmnih rastlin in jih vzpodbujali, da se vključijo v pridelavo semena pri semenarjih v Sloveniji (npr. česen, šalotka, nizki fižol, krompir...). V agronomsko prakso smo prenašali potrebna znanja o primernih tehnologijah pridelave semena, ki smo jih pridobili od raziskovalnih institucij v poljedelstvu in vrtnarstvu.

Se posebej pozorno smo kmetovalce osveščali o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov na vseh področjih kmetijske pridelave (npr. sadne rastline, zelenjadnice, poljščine) predvsem z osebnim svetovanjem in jih pozivali k prijavi ohranjenih starih genskih virov (sort) za vpis takšnih sort sadja, poljščin in vrtnin v ustrezno gensko preverbo za gensko banko.

Svetovali smo pri ohranjanju avtohtone sorte koruze, bohinske trdinke ter poudarjali njeno prilagojenost na tamkajšnje razmere.

Tabela:

1.1.6 Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število kmetij, ki se vključujejo v evidentiranje in ohranjanje rastlinskih genskih virov na kmetijah			
Število osebnih svetovanj	30	60	200
Število usposabljanj	1	1	100
Število pripravljenih tehnoloških navodil, gradiv in objav v medijih	3	4	133

Komentar tabele:

Semenarstvo je zahtevna panoga, zato se kmetje ne odločajo pogosto zanjo. Svetovanje o pridelavi semena je pogosto vključeno pod ostala tehnološka svetovanja npr. poljedelstvo in vrtnarstvo ker je ob tem zajeto tudi obsežnejše svetovanje o tehnologiji pridelave vrtnin in poljščin. Za vpis v operacijo lokalne sorte smo motivirali 38 kmetij z območja zavoda, ki ohranjajo avtohtone in tradicionalne sorte na 463 hektarjih.

1.1.7 POLJEDELSTVO

Izvedene aktivnosti:

Na področju pridelave poljščin smo svetovali pri uvajanju novih rastlin na kmetijah in pri njihovem uvrščanju v kolobar. Svetovali smo tudi glede primernih sort različnih poljščin za setev. Izdelovali smo načrte tehnologij gnojenja in zdravstvenega varstva poljščin ter spodbujali gnojenje na osnovi gnojilnega načrta, gnojenje z dušikom na osnovi N-min testov in zmanjševanje obsega predsetvenega gnojenja koruze. Svetovali smo pri izboljšanju tehnologij sušenja, shranjevanja in skladiščenja pridelanih poljščin (investicije v izgradnjo skladišč, sušilnic zrnja).

Med pridelovalce poljščin smo z usmerjenim individualnim svetovanjem, z usposabljanji in informiranjem o ustreznih tehnoloških ukrepih za doseganje večjih pridelkov poljščin prenašali znanja in izkušnje domačih in tujih dobrih pridelovalnih praks s področja tehnologij pridelave, vrstnega in sortnega izbora poljščin, kolobarja (tudi v kombinaciji z zelenjadnicami in zelišči) s poudarkom na prilaganju podnebnim spremembam in uporabi kakovostnega in potrjenega semenskega materiala. Veliko nasvetov smo izvedli v smeri povečanega obsega pridelave manj razširjenih poljščin in vrstno pestrih dosevkov na strnišča. Posebno pozornost smo namenili širjenju uporabe podsevkov, npr. v koruzi in ozimnih žitih z namenom hitre in dobre ozelenitve strnišč po spravilu poljščin.

Poljedelce smo usmerjali k uporabi priporočenega sortnega izbora poljščin (npr. žita, koruzo in krompir), ki so se v preteklih letih pokazale kot bolj prilagojene na klimatske razmere našega področja. Nadaljevali smo s priporočili za vključevanje lokalnih sort in sort za ohranjanje rastlinskih genskih virov (npr. žita) ter tudi tako sledili cilju o povečevanju prehranske varnosti ter boljši samooskrbi kmetij s poljščinami in krmo.

Pri osebнем svetovanju je bil poudarek poleg že navedenega še na izboljšanju kakovosti pridelkov krušnih in krmnih žit (npr. vsebnost beljakovin in ustrezno število padanja (FN) v pšenici), pomenu setve potrjenega semena, preskrbi s hranili in vodo in prilagojenem zdravstvenem varstvu poljščin. Seznanjali smo jih z ukrepi za ohranjanje in dvig rodovitnosti tal, vključno z vsemi variantami alternativnih načinov obdelave tal (npr. obdelava tal z minimalnimi posegi v tla), vključevanju večjega deleža krmnih metuljnic in tudi stročnic (npr. grah, soja) ter redno uporabo strniščnih dosevkov za krmo ali ozelenitev strnišč za namen zelenega gnojenja in izboljševanja tal.

Pri strokovnem delu smo dali poudarek sodobnim in izboljšanim tehnologijam pridelave poljščin (npr. setev poljščin na grebene) in rezultatom najnovejših raziskav tako iz Slovenije (npr. EIP in CRP projekti) kot iz tujine. Svetovali smo strokovno utemeljeno gnojenje in varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi, uporabo in uvajanje osnovnih načel integriranega varstva rastlin in s tem povezano varovanje biotske pestrosti, voda in tal, kot tudi ekološki pridelavi poljščin.

Pri vseh navedenih strokovnih aktivnostih smo uporabljali domače izkušnje in znanja pridobljena pri javni službi za poljedelstvo, na BF, FKBPV, IHPS ter znanja pridobljena na ogledih primerov dobrih praks v Sloveniji in v sosednjih državah.

Tabela:

1.1.7 Poljedelstvo	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	6	7	116
Število osebnih svetovanj	250	342	136
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	15	29	193

Komentar tabele:

Izvedli smo predavanja o optimalnih pogojih za pridelavo žit, krompirja in koruze v letu 2024 ter strokovno srečanje pridelovalcev koruze in žit s predstavitvijo pogojev pridelave, ekonomike pridelave in ogledom posameznih hibridov koruze. Objavljeni članki in prispevki v medijih so pokrivali širše področje poljedelstva. Plan smo presegli predvsem zaradi številnih nasvetov o prilagajanju pridelave na podnebne spremembe, ki so se izražale tudi v letu 2024.

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Izvedene aktivnosti:

Pri pridelavi krme na njivah smo kmetom nudili ustrezne nasvete pri izboru vrst in sort rastlin glede na potrebe njihove kmetije in glede na naravne danosti. Pri tem smo poudarjali pomen pravilne izvedbe vseh tehnoloških ukrepov pri pridelavi, spravilu in skladiščenju oziroma konzerviranju krme, za katere je pomembno tudi, da so izvedeni v optimalnih rokih. Svetovali smo jim glede možnosti uvedbe paše ter ustrezne tehnologije paše, za ohranitev in ožvitev paše na planinah pa ustrezno gospodarjenje z njimi. Pridelava krme na planinah v alpskem svetu, ki jo izkoriščamo s pašo domačih živali je vedno bolj otežena zaradi prisotnih zverí, ki napadajo živali med pašo. Ureditve varovanih pašnih površin v visokogorju zaradi naravnih omejitev pogosto ni mogoča.

V svetovalnem delu na področju pridelovanja krme smo posebno pozornost namenili zmanjševanju emisij TPG z ustreznim gnojenjem, izvedenem na podlagi analiz tal in potreb rastlin glede na intenzivnost rabe. Kmetom smo svetovali uravnoteženo rabo travne ruše, ustrezne termine rabe in pravilno izvedbo košnje. Svetovali smo tudi ukrepe za preprečevanje zapleveljenosti in pravilno uporabo FFS za zatiranje plevelov na trajnem travinju in na njivah, s poudarki na integriranem varstvu pred škodljivimi organizmi.

Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in tudi na terenu na kmetijah smo nudili nasvete v zvezi s tehnologijami pridelave rastlin za pridelavo krme, setve trav, lucerne in drugih metuljnic, travno deteljnih mešanic s poudarkom na pomenu dosejavanja in vsejavanja v travno rušo, o vplivih na sestavo travne ruše, setvi krmnega graha, siliranju žit. Po žetvi žit smo svetovali setev primernih strniščnih dosevkov za pridelavo krme ter jesenskih posevkov za ozelenitev njiv preko zime.

Kmete smo spodbujali k vključevanju v operacije KOPOP in intervencijo dobrobit živali, svetovali v zvezi z izvajanjem zahtev ter vodenjem potrebnih evidenc. Svetovali smo o pomenu analize tal in o gnojenju na podlagi gnojilnega načrta, o pomenu apnenja tal, odmerku in izbiri različnih vrst apnenca za spremembo pH tal in o škodi zaradi divjadi. Svetovali smo tudi na temo preprečevanja širjenja invazivnih rastlin in trdovratnih plevelov na pašnikih ter o preprečevanju zaraščanja kmetijskih površin.

Kmetom smo svetovali glede ustreznih rešitev za optimalno izvedbo vseh agrotehničnih ukrepov v pridelavi krme, ki se prideluje na trajnem travinju in njivah. Pri svetovalnem delu je bil dan poudarek svetovanju gnojenja na podlagi analiz tal in potreb rastlin glede na intenzivnost rabe. Kmetom smo svetovali uravnoteženo rabo travne ruše, ustrezne termine rabe in pravilno izvedbo košnje. Svetovali smo jim tudi ukrepe za preprečevanje zapleveljenosti. Ob degradacijah travne ruše smo kmete spodbujali k dosejavanju ali po potrebi obnovi travne ruše. V Poljanski dolini smo z lokalnim podjetjem, ki zastopa kmetijsko mehanizacijo za spravilo krme izvedli prikaz uporabe mehanizacije. Prikaz je bil dobro obiskan predvsem s strani kmetov s širšega območja Škofje Loke.

Tabela:

1.1.8 Pridelovanje krme	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	3	4	133
Število osebnih svetovanj	200	203	101
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	8	10	125

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV

Izvedene aktivnosti:

Zajeli smo tematike adaptacije obstoječih hlevov in gradnjo novih. Svetovali smo še na področju izgradnje zavetišč za živali na pašniku, izgradnji kanalov za odtekanje gnojevke, postavitve šotorov za skladiščenje krme in podobno. V zadnjem obdobju se povečuje število oziroma interes za adaptacije, preureditve in novogradnje predvsem objektov za rejo živali. Prvenstven vzrok je prilagoditev reje na način, ki bo zagotavljal živalim bolj prijazno rejo oziroma bo omogočeno izpolnjevanje zahtevnih pogojev reje, ki so predpisani za posamezno kategorijo domačih živali. V skladu s povečevanjem staleža živali na kmetijah so pogoste investicije v povečevanje objektov oziroma kapacitet za skladiščenje živinskih

gnojil na drugi strani pa tudi povečevanje objektov oziroma kapacitet za spravilo oziroma skladiščenje krme.

Glavne aktivnosti so bile na področju dobrobiti živali in zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov in amonijaka. Svetovali smo tehnologije, ki so usmerjene v večjo dobrobit živali, kot so prehod iz vezane v prosto rejo, ureditev izpustov, ukrepe za obogatitev okolja v hlevu, učinkovite sisteme prezračevanja za zmanjšanje vročinskega stresa in učinkovite sisteme za odstranjevanje seča in blata, ki zmanjšujejo izpuste TGP in amonijaka...

Naložbe v gradnjo objektov so povezane tudi s prostorsko in gradbeno zakonodajo, zato smo potencialne kmetije seznanili o novostih, ki jih prinašata gradbena in prostorska zakonodaja in jim svetovali kako se lotijo projektne dokumentacije za gradnjo ali prenovo kmetijskih objektov.

Tabela:

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	1	100
Število osebnih svetovanj	50	237	474
Število pripravljenih individualnih načrtov za novogradnje ali adaptacije objektov v smeri večje dobrobiti živali in zmanjšanja emisij TGP ter amonijaka	0	0	0
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	6	200

Komentar tabele:

Presežen je plan pri osebnih nasvetih predvsem zaradi svetovanja na področju objektov za rejo živali, kjer bo tudi v prihodnje potrebnih veliko investicij v smeri zagotavljanja ustreznih pogojev reje v smeri zagotavljanja dobrobiti živali.

1.1.10 GOVEDOREJA

Izvedene aktivnosti:

Pomagali smo investitorjem pri pripravi projektov za novogradnje hlevov ter jim svetovali pri preureditvah hlevov in pomožnih objektov. Svetovali smo o zdravstvenem varstvu različnih kategorij goveda. Veliko aktivnosti smo namenili prilagajanju rejcev ob višanju nabavnih cen močne krme. Spodbujali smo jih k racionalizaciji stroškov, še zlasti smo opozarjali na pomen dolgoživosti proizvodnih živali, saj ta ključno vpliva na rezultat gospodarjenja. Na področju govedoreje smo svetovali v zvezi z zagotavljanjem ustreznih objektov za rejo, dobrobitjo živali, ustrezno pašo, izboljšanjem kakovosti mleka in mesa ter izboljšanjem kakovosti voluminozne krme. Še zlasti smo se potrudili pri prioritetni nalogi digitalizacija kmetijstva, v okviru katere smo svetovali tudi o vpeljavi digitalnih rešitev (molznih, krmnih in robotov za odstranjevanje izločkov) na kmetije. Pomagali smo tako z nasveti kot tudi z izračuni krmnih obrokov. Z optimizacijo krmnih obrokov in boljšim ravnanjem z živinskimi gnojili prispevamo k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov. Glede na omenjeno smo rejce vzpodbujali k vstopu v intervencijo Kmetijsko okoljska podnebna plačila – Podnebne spremembe (KOPOP_PS).

Mladim kmetom je bila nudena pomoč in svetovanje o nadaljevanju kmetovanja na prevzetih kmetijah. Svetovano jim je bilo o preusmeritvi rej (reja krav molznic, krave dojilje, pitanje govedi), preureditvi hlevov, uvajanju pašne, optimizaciji prehrane.

Nudili smo pomoč pri implementaciji zakonodajnih predpisov v prakso. Ozaveščali smo o pomenu promocije v sektorju govejega mesa in mleka in posledično o pomembnosti plačevanja prispevka za promocijo. Kmetijam smo preko različnih izobraževanj (tudi v sklopu nekaterih projektov) predstavili sodobne sisteme oz. orodja za uspešno upravljanje črede (avtomatizirana molža in krmljenje, uporaba

dronov, uporaba pametnih ovratnic in ušesnih znamk, nadzor klime v hlevu ipd.), ki pomembno vplivajo na dobrobit živali. Predstavljeni so bili primeri domačih in tujih rešitev.

Tabela:

1.1.10 Govedoreja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	6	6	100
Število svetovanj	500	264	53
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	15	18	120
Število krmnih obrokov	24	24	100

1.1.11 DROBNICA

Izvedene aktivnosti:

Na področju reje drobnice smo svetovali na področju ustreznih objektov za rejo, dobrobiti živali, ustrezne paše, izboljšanja kakovosti mleka in mesa ter izboljšanja kakovosti voluminozne krme. Pomagali smo tudi z nasveti glede krmljenja. Pomagali smo investitorjem pri novogradnji hlevov ter jim svetovali pri preureditvah hlevov in pomožnih objektov. Svetovali smo glede zdravstvenega varstva drobnice. Svetovali smo o varstvu drobnice na paši pred napadi zveri.

Rejce drobnice smo v začetku leta obveščali o nujnosti registracije drobnice v skladu z novim pravilnikom. Opozarjali smo jih na ugotovljene nepravilnosti v registru in jim svetovali kako naj le-te odpravijo. Konec leta pa smo ovčerejem svetovali v zvezi z obveznostmi operacije dobrobit živali v povezavi s koprološkiimi analizami.

Rejce smo osveščali o prehrani, ki mora temeljiti na doma pridelani voluminozni krmi. Pri prenosu znanja in izkušenj v prakso smo sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami, tako doma kot v tujini. Rejce smo usposobili tudi o vsebinah s področja dobrobiti živali, zdravstvenega varstva živali s poudarkom na aktualnih boleznih. Rejce smo vzpodbujali k vključitvam v ekološki način kmetovanja.

Tabela:

1.1.11 Drobnica	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	3	150
Število svetovanj	100	78	78
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	3	5	166
Število krmnih obrokov	3	4	133

Komentar tabele:

Predvsem smo delali na področju osebnih nasvetov rejcem drobnice. Nekaj aktivnosti je bilo izvedenih tudi v okviru aktivnega sodelovanja z društvi rejcev drobnice, kar je poročano pod delom z društvi. V okviru javnega dela s kmetijami, ki redijo drobnico smo se ukvarjali tudi z odpravo posledic napadov zveri.

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Izvedene aktivnosti:

Na Gorenjskem prašičereja ni zelo razvita, a smo vseeno na tem področju svetovali glede ustreznih objektov za rejo, dobrobiti živali, ustrezne prehrane ter izboljšanja kakovosti mesa. Investitorjem smo pomagali pri projektih preureditev hlevov in pomožnih objektov. Svetovali smo pri izboru pasem prašičev, še zlasti smo poudarjali pomen in prednosti avtohtone, krškopoljske pasme prašičev. Svetovali smo tudi glede zdravstvenega varstvu prašičev, še zlasti smo se osredotočili na preventivo pred afriško prašičjo kugo.

Sodelovali smo pri implementaciji inovativnih tehnoloških ukrepov v prašičereji, s poudarkom na dobrobiti, varovanju okolja in biovarnosti. Na področju biovarnosti smo rejce osveščali o priporočilih na podlagi smernic, ki jih je konec leta pripravila UVHVVR ter jim nudili svetovanje v zvezi s pripravo obveznega načrta biovarnosti.

Tabela:

1.1.12 Prašičereja	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	3	300
Število svetovanj	40	80	200
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	3	9	300
Število krmnih obrokov	2	1	50

Komentar tabele:

Prašičereja na Gorenjskem stagnira, zato se v zadnjih letih pojavlja vedno manj vprašanj o prašičereji s strani kmetov. Zaradi obveznosti v zvezi z biovarnostjo, ki jih je prašičerejem naložil junija sprejet pravilnik o biovarnosti, je indeks pri izvedenem številu svetovanj na temo prašičereje tako velik, saj smo kmete, ki imajo registrirano komercialno rejo individualno obveščali in opozarjali na obveznosti, ki izhajajo iz pravilnika in jih je bilo treba izpolniti do 31. 12. 2024.

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, , kunčjereja, itd.)

Izvedene aktivnosti:

Kmetom smo svetovali glede začetnih pogojev reje perutnine oziroma povečanja obsega, glede tehnologije reje, optimiziranja krmnih obrokov po kategorijah in posledično izboljšavi ekonomike reje. Rejce smo seznanili glede zdravstvene zaščite v reji. Svetovalo se je tudi o prednostih in slabostih proste reje kokoši nesnic. Svetovali smo tudi glede vodenja registra kopitarjev, poleg tega pa tudi glede tehnologije reje in ustrezne prehrane konj.

Vsem svetovalcem in kmetom na zavodu so bile podane aktualne informacije glede ukrepov za preprečevanje aviarnе influence. Svetovano je bilo tudi o preventivnih ukrepih preprečevanja povzročiteljev bolezni pri reji perutnine.

Tabela:

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, itd.)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	2	200
Število svetovanj	30	48	160
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	3	5	166

1.1.14 RIBOGOSTVO

Izvedene aktivnosti:

Naš skupni specialist za ribogostvo je svetoval ribogostem na področju celotne Slovenije glede pridobitve vodnih dovoljenj, ohranjanja kakovosti vode, gradnje objektov za ribogostvo, prehrane vodnih organizmov, zdravstvenega varstva rib, zaščite pred pticami, tehnologije reje različnih ribjih vrst, možnostmi za povračilo škode po poginu rib oziroma napadu vider in orad ter tudi glede možnosti predelave vodnih organizmov in o vzpostavitvi poslovanja ribogostnice. Organiziral je tudi ocenjevanje izdelkov iz vodnih organizmov ter svetoval pri prijavi upravičencev na razpise. Promoviral je uporabo lokalnih ribjih organizmov v gostinstvu in turizmu. Kar nekaj aktivnosti je izpeljal tudi v okviru različnih mednarodnih projektov ter v okviru projektov ribiških lokalnih akcijskih skupin. Realizacija na gradivih je dobra saj specialist pripravlja veliko gradiv, ki jih potem pošilja ribogostem oziroma gradivo da ob izvedbi osebnih svetovanj.

Tabela:

1.1.14 RIBOGOJSTVO	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	1	100
Število svetovanj	120	165	138
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih.	15	28	186

1.1.15 EKOLOŠKO KMETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Ekološko kmetovanje na območju našega zavoda zajema vse panoge v kmetovanju, kar posledično pomeni, da smo smernicam ekološke pridelave pri svetovanjih in pripravi gradiv sledili na vseh področjih. Potencialne, predvsem mlade kmete smo spodbujali za preusmeritve v ekološko pridelovanje. Pri ekološki pridelavi smo svetovali pri preusmeritvah kmetij, spodbujali smo ekološko pridelavo na manjših KMG, še zlasti na tistih, ki so že vključene v KOPOP programe. Sodelovali smo pri načrtih pridelave kmetijskih kultur na kmetijah, ki se bodo preusmerile v ekološko pridelavo (izbor primernih kultur, kolobar, načrt gnojenja v kolobarju, načrt zdravstvenega varstva kmetijskih kultur, ki jih kmetija prideluje). Svetovali smo pri uvajanju ekoloških tehnologij pridelave na vseh kmetijskih kulturah. Svetovali smo v zvezi z ekološko rejo domačih živali, z njihovo prehrano in pogoji reje. S svetovanjem in prikazom dobrih praks smo pomagali izboljšati tehnologijo ekološke pridelave poljščin, vrtnin in krmnih rastlin. Svetovali smo pri investiranju v strojno opremo in objekte na ekoloških kmetijah. Pomagali smo pri načrtovanju hlevov za ekološko rejo živali ter pri urejanju izpustov. Sodelovali smo pri povezovanju ekoloških kmetov pri prodaji ter pri vključevanju kmetij v oskrbo z ekološkimi pridelki javnih zavodov v regiji. Sodelovali smo pri delu Združenja ekoloških kmetij Gorenjske, ki združuje kmete, ki se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem na Gorenjskem.

V okviru izvajanja svetovanja na področju ekološkega kmetovanja je običajno na začetku leta poudarek na urejanju dokumentacije povezane z vstopom kmetij v ekološko kmetovanje. Sicer pa se glavčina dela povezanega s prijavo (izpolnitev obrazcev, spletno podaljšanje prijave, itd.) v kontrolo opravi vedno ob koncu leta. Kljub temu določene kmetije še vedno v začetku naslednjega leta urejajo dopolnitve prijav, obseg zemljišč,... V tem času je opravljenih tudi največ svetovanj glede vstopa v intervenciji ekološko kmetovanje in ekološko čebelarjenje. V času pred, med, pa tudi po kampanji za vnos zbirnih vlog smo svetovali tudi s področja možnih kombinacij intervencije EK z ostalimi intervencijami. V letu 2024 so pričela teči tudi prva obvezna usposabljanja za ekološke kmete, zato smo v okviru javne službe kar nekaj časa namenili tudi svetovanju kmetom glede izbire tem, opravljenega števila ur, prijav,...

Tekom leta smo razpoložljiv čas namenili svetovanju s področja tehnologij, nakupa semen in sadik, varstva rastlin ter pomagali pri razreševanju določenih tehnoloških in drugih težav na terenu. Kmetom smo pomagali, pri nakupu in prodaji živali, predvsem smo jim pri tem svetovali glede pravilnega postopka nakupa neekoloških živali. Svetovali smo jim tudi s področja ureditve hlevov, vzpostavitve in priglasitve dopolnilne dejavnosti na kmetiji, tudi za področje predelave mesa, in jih usmerjali k obstoječim odkupovalcem ekološko vzrejenih govedi na terenu. Pomagali smo tudi pri povezovanju javnih ustanov (vrtcev in šol) z ekološkimi kmetijami pri oskrbi z ekološkimi pridelki. Poleg tega smo ekološkim kmetijam svetovali tudi na področju poslovnega povezovanja, uporabe blagovnih znamk, sodelovanja v javnih naročilih javnih ustanov (vrtci, šole, ...), pri pripravi vlog za razvojna sredstva, reševanju različnih izzivov na kmetijah (zaradi posledic neurij, težkih kovin v tleh,...) itd.

Tabela:

1.1.15 Ekološko kmetovanje	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	3	150
Število svetovanj	150	132	88
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	10	13	130

Število svetovalcev, ki so specializirani oz. imajo specialistična znanja za ekološko	1	1	100
---	---	---	-----

1.1.16 VAROVANJE VODNIH VIROV

Izvedene aktivnosti:

Pri ohranjanju vodnih virov smo opravili veliko svetovalnega dela v letu 2024, saj so na podlagi sprejete uredbe o določitvi vodovarstvenega območja na območju občin Škofja Loka in Gorenja vas, Železniki nedolgo tega stopili v veljavo določeni členi iz uredbe, ki neposredno vplivajo na izvajanje kmetijskih tehnologij, predvsem na področju gnojenja in varstva rastlin. Sodelovali smo pri pripravi uredbe o vodovarstvenem območju, ki bo pokrivala območje občin Bled in Gorje z delom Radovljice. Pripravljali smo pripombe, ki bi pomagale kmetom pri prilagoditvi kmetovanja, obenem pa jih ne bi prekomerno omejevala. Svetovali smo kmetijam pri prilagajanju tehnologije kmetijske pridelave zahtevam na posameznem vodovarstvenem pasu, spodbujali smo preusmerjanje obstoječih sistemov kmetovanja v ekološko pridelavo ter celoletno ozelenitev njiv, kar bo v visokem deležu tudi zahteva pogojenosti za njivske površine v prihodnjem obdobju. Svetovali smo tudi pri gradnji in sanaciji gnojnih jam, ki naj bi preprečile odtekanje tekočih živinskih gnojil v naravo. Poudarjali smo nujnost stalne pokritosti tal z zeleno odejo in uvedbe tehnologij obdelave tal, ki bodo omogočale izboljšanja teksture tal in zvišanje deleža humusa.

Tabela:

1.1.16 Varovanje vodnih virov	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	3	2	67
Število svetovanj	150	167	111
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	8	3	37
Št. KMG in št. ha vključenih v operacijo NV.1 Vodni viri KOPOP intervencije in ukrep ekološko kmetovanje iz strateškega načrta 2023-27	248 kmetij	2.715 ha	

Komentar tabele:

Realizacija osebnih svetovanj je dobra zaradi izvedbe svetovanj na območju Sorškega polja oziroma kmetijam, za katere so že v letu 2023 začele veljati določbe iz že sprejete uredbe. V operacijo vodni viri se ja na Gorenjskem vključilo 12 kmetij na skupni vključeni površini 130 hektarov. V ukrep ekološkega kmetovanja je bilo v letu 2024 na Gorenjskem vključenih 236 kmetij na skupni vključeni površini 2.585 hektarov.

1.1.17 OHRANJANJE OKOLJA IN BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Izvedene aktivnosti:

Sodelovali smo pri usmerjanju in svetovanju kmetijam na območjih z okoljskimi omejitvami (npr. Natura2000) v skladu z zahtevami. Kmete smo seznanjali z omejitvami na teh območjih ter jih spodbujali k vključevanju v ukrepe KOPOP in operacije, ki prispevajo k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti, svetovali smo jim glede izvajanja operacij KOPOP, jih seznanjali z obveznostmi iz tega naslova ter jim svetovali glede izbora kmetijske panoge, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave oziroma reje živine v smislu ohranjanja okolja in biotske pestrosti. Svetovali smo tudi glede ohranjanja mejic ob kmetijskih površinah, pridelavi medovitih kmetijskih rastlin, spodbujali kmetije k odstranjevanju zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin. Na območju Nature 2000 smo spodbujali kmetije, da se vključijo v naravovarstvene operacije.

Po e-pošti, z osebnim svetovanjem po telefonu in na terenu, smo nudili nasvete v zvezi z: gnojenjem, apnjenjem travinja, pravočasno ter pravilno košnjo, ki jo izvajamo tako, da ohranimo čim bolj vrstno

pestro travno rušo. Svetovali smo tudi o postavitvi ograj in pravilni tehnologiji paše, da ne prihaja do prepašenosti travinja.

Terenski kmetijski svetovalci so sodelovali s predstavniki Zavoda RS za varstvo narave, v skupni želji po večjem vključevanju kmetij v naravovarstvene operacije KOPOP.

Tabela:

1.1.17 Ohranjanje okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini	Program	Poročilo	Indeks
Število ciljnih usposabljanj za kmete z naravovarstveno tematiko	1	4	400
Število svetovanj z naravovarstveno tematiko	90	72	80
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	6	5	83
Število izdelanih načrtov aktivnosti	7	6	85

Komentar tabele:

Realizacija dela na tem področju je dobra saj se zvišuje zavedanje kmetov o pomembnosti ohranjanja okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini. Tudi kmetijski svetovalci v zadnjem obdobju poglobljajo znanje s tega področja, kar pripomore k boljšemu svetovanju.

1.1.18 VARSTVO RASTLIN - SVETOVANJE

Izvedene aktivnosti:

Na področju varstva rastlin smo v letu 2024 svetovali glede uvajanja novih tehnoloških dosežkov in sredstev za varstvo rastlin ter tehnologije pridelave na nivoju kmetijskih gospodarstev, posebej še zaradi specifičnih talnih, klimatskih in okoljskih pogojev. Veliko dela glede varnega ravnanja s fitofarmaceutskimi sredstvi smo opravili v okviru koncesije za izobraževanje uporabnikov FFS. Spremljali smo pojave trdovratnih plevelov, bolezni in škodljivcev kmetijskih rastlin ter o tem obveščali javno službo za varstvo rastlin. Tudi v letu 2024 se je pojavljal koruzni hrošč, večjo težavo pa je predstavljala koruzna vešča, ki je na občutljivih hibridih koruze povzročila precejšnjo škodo. Zatiranje koruzne vešče bo potrebno izvajati striktno, kar pomeni mulčenje in globoko zaoravanje koruznih ostankov, kar pa je trenutno v neskladju z določenimi zahtevami pravil pogojenosti. Na osnovi prognoze javne službe za varstvo rastlin, smo svetovali optimalne načine zatiranja škodljivih organizmov na nivoju kmetije ali na območju s podobnimi pogoji pridelave, ob upoštevanju specifičnosti različnih klimatskih pogojev kmetovanja, različnih sort in specifičnega delovanja pripravkov. Svetovanja in izobraževanja smo namenili tudi pomenu prepoznavanja in odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin ter različnih karantenskih in ne karantenskih bolezni in škodljivcev.

Velik poudarek smo namenili izobraževanju in obveščanju uporabnikov FFS o možnih negativnih vplivih FFS na zdravje ljudi, okolje ter čebele, ostale neciljne členonožce in druge prosto živeče živali z namenom zmanjšanja tveganja za vse vpletene.

Tabela:

1.1.18 Varstvo rastlin-svetovanje	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	2	1	50
Število svetovanj	100	164	164
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	3	75

Komentar tabele:

Predvsem delo bazira na osebnih svetovanjih o varstvu rastlin, ki ga pretežno izvajajo svetovalci, ki pokrivajo svetovalne terene na ravninskem delu Gorenjske, kjer je glavnina izvajanja uporabe sredstev za varstvo rastlin.

1.1.19 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Izvedene aktivnosti:

Izvedli smo usposabljanje s področja varnosti in zdravja pri delu, ki je bilo kvalitetno pripravljeno in izvedeno s strani kolega, ki pokriva to področje. Na kmetijah je veliko nevarnosti, ki lahko povzročajo lažje in težje poškodbe, včasih celo nesreče s smrtnim izidom, zato je preventivno izobraževanje na tem področju zelo pomembno.

Tabela:

1.1.19 Varnost in zdravje pri delu	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	2	5	250
Število osebnih svetovanj	15	16	106
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

1.1.20 PODNEBNE SPREMEMBE

Izvedene aktivnosti:

Na področju pridelave zelenjave smo spodbujali pridelavo v zaščiteneh prostorih in pripravili predstavitev enostavnejših hidroponskih tehnik gojenja zelenjave in mikrozelenjave predvsem z osebnim svetovanjem. Na področju reje živali je bil poudarek na prilagajanju staleža živali in intenzivnosti proizvodnje potencialu zemljišč in okoliša, sestavi obrokov, ki maksimalno izkoriščajo vsebnost hranilnih snovi, zagotavljanju optimalne mikroklimе v hlevih glede na tehnologijo reje in vrsto živali in izbiri živali glede na robustnost in dolgoživost. Opozarjali smo na nujnost povečanja skladiščnih kapacitet za krmo na živinorejskih kmetijah ter svetovali pri preureditvi hlevov in montaži ustrezne opreme za zmanjšanje vročinskega stresa na živalih.

Svetovali smo o ureditvi kalov na planinah za namen napajanja živali. Pri rastlinski pridelavi smo svetovanje usmerili v namakanje in gospodarno rabo vode (obnova in gradnja namakalnih sistemov, zadrževalnikov in akumulacij vode, spremljanje vodne bilance), tehnologije pridelave (ozelenitev tal čez celo leto, dvig ravni humusa v tleh, sprememba setvenih rokov in rokov tehnoloških opravil, ustrezna obdelava tal, optimalnejša oskrba rastlin s hranili idr.) ter izbor kulturnih rastlin in sort, ki bolje prenašajo stresne situacije in obenem povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij s krmo. Svetovali smo tudi dosledno izvajanje kolobarja z vključitvijo rastlin, ki izboljšujejo strukturo tal in povečujejo vsebnost humusa v tleh, kar preprečuje erozije in izboljšanja rodovitnosti tal.

Tabela:

1.1.20 Podnebne spremembe	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za kmete	1	1	100
Število svetovanj	90	49	54
Število pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	6	6	100

Komentar tabele:

V prihodnjem obdobju bo potrebno hitrejšo prilagajanje kmetijstva na podnebne spremembe predvsem v smeri zmanjšanja škod do katerih prihaja ob različnih vremenskih nepravilnostih. O preprečevanju posledic podnebnih sprememb smo svetovali tudi v okviru ostalih tehnoloških svetovanj.

1.2. Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	363	494	136

Izvedene aktivnosti:

Tematika je v zadnjem obdobju vedno bolj pomembna. V skupnem deležu lahko zaradi neustreznega varstva že med samo pridelavo ter kasneje zaradi neustreznega skladiščenja prihaja do velikih izgub pridelkov, ki so v bistvu hrana. Kmetijski svetovalci ob različnih svetovanjih naletijo tudi na področje izgub hrane, predvsem svetovalci za dd, kar pa je navadno del širšega svetovanja o dopolnilnih dejavnostih pri rastlinski in živalski pridelavi.

Udeležili smo se posveta na temo manj izgub hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano z naslovom »Spoštujmo hrano, spoštujmo planet«. Udeležili smo se tudi spletnega seminarja glede zmanjševanja odpadne hrane, ki ga je organiziral Evropski forum za odpadno hrano ter strokovnega posveta na otvoritvi festivala Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju, kjer so bile predstavljene vsebine s področja zmanjševanja odpadne hrane v procesu pridelave in predelave hrane na kmetijah. Na spletu na straneh gov.si in nasasuperhrana.si smo spremljali novosti na področju zmanjševanja izgub hrane in dogodke v sklopu »Spoštujmo hrano-spoštujmo planet«.

Tabela:

1.2 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane	Program	Poročilo	Indeks
Število priporočil v pisni obliki, objavljanje na spletni strani KGZS oz. KGZ	4	4	100
Število usposabljanj in udeležencev usposabljanj	2	4	200

1.3 Aktivnosti na področju zemljiških operacij in varstva kmetijskih zemljišč

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	863	510	59

Izvedene aktivnosti:

Svetovali smo pri načrtovanju načinov izboljšave zemljišč za kmetijsko pridelavo, ter pri vzdrževanju sistemov za izsuševanje zamočvirjenih kmetijskih zemljišč. Svetovali smo tudi pri upravnih postopkih za pridobitev ustreznih dovoljenj pri urejanju kmetijskih zemljišč ter pri sanaciji posegov za izboljšanje kmetijskih zemljišč na področjih, kjer te niso dovoljenje, tudi na območju TNP. Na območju Gorenjske so se v letu 2024 nadaljevale aktivnosti za izvedbo komasacij. Delali smo tudi na pripravi mnenj za izvedbo komasacij. Svetovali smo kmetom o možnostih za razširitev komasacijskega območja. Na Gorenjskem nimamo večjih namakalnih sistemov, smo pa uspeli s pridobitvijo vseh upravnih dovoljenj za izgradnjo namakalnega sistema v občini Šenčur. Prav tako smo pridobili pozitivno odločbo s strani ARSKTRP. Z izgradnjo namakalnega sistema pa žal nismo pričeli zaradi visokih cen izvajalcev gradbenih del. Prav tako so se nadaljevale aktivnosti za umestitev namakalnega sistema na področju Sorškega polja. Svetovali smo pri zasnovi sistemov namakanja kmetijskih zemljišč za posamezne kmetije. Veliko svetovanja s tega področja je bilo tudi v povezavi s tehnološkim svetovanjem in je bilo zavedeno pod sadjarstvo, pridelavo vrtnin in poljedelstvo, pa tudi pod podnebne spremembe.

Skozi vse leto smo spodbujali pridelovalce k izgradnji in obnovi namakalnih sistemov ter uvajanju okoljsko sprejemljivih tehnik namakanja (zmanjšanje porabe vode, hranil in energije). Svetovanje je vključevalo pomoč pri pridobivanju potrebne dokumentacije (vodna dovoljenja, soglasja, odločbe o uvedbi namakalnih sistemov, presoje vplivov na okolje) in pridobivanju sredstev iz Programa razvoja podeželja (PRP) v okviru Strateškega načrta 2023-2027.

Tabela:

1.3 Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč	Program	Poročilo	Indeks
---	---------	----------	--------

Število usposabljanj	2	2	100
Število svetovanj na področju zemljiških operacij	50	260	520
Število pripravljenih gradiv, objav v medijih	3	1	33
Število predstavitev kmetijstva v posamezni občini za potrebe priprave strokovne podlage s področja kmetijstva za določitev predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč	1	0	0

Komentar tabele:

V letu 2024 nismo sodelovali pri pripravi strokovnih podlag s področja kmetijstva za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

1.4 Integrirano varstvo rastlin

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.015	501	49

Izvedene aktivnosti:

Na področju zdravstvenega varstva rastlin je delo temeljilo na spremljanju razvoja posevkov in škodljivih organizmov na terenu ter svetovanju ustreznega ukrepanja. Skupaj s Kmetijskim inštitutom Slovenije smo zasnovali mrežo opazovalnih mest in spremljali razvoj bolezni in škodljivcev na žitih, koruzi, krompirju in kapusnicah. O pojavu in razvoju bolezni in škodljivcev smo pisali poročila. Veliko usposabljanja kmetov s tem v zvezi je bilo opravljeno tudi skozi tečaje za uporabnike FFS, ki smo jih opravili v okviru podeljene koncesije. Spremljali smo pojave invazivnih vrst plevelov in svetovali, pripravili ter izvedli ukrepe za preprečevanje njihovega širjenja. Terenski kmetijski svetovalci in svetovalci specialisti smo spremljali razvojne faze gojenih rastlin na območji zavoda. Vizualno in s pomočjo različnih vab smo spremljali pojave bolezni in škodljivcev. Na področju vrtnarstva smo spremljali razvojne faze, pojav bolezni, škodljivcev ter zapleveljenost v posevkih česna, čebule, kapusnic, plodovk (slednje v zavarovanih prostorih) ter v posevkih fižola in kumar za vlaganje. Skupaj s sodelavci KISa smo izvedli delovni sestanek na KGZ Kranj.

Tabela:

1.4 Integrirano varstvo rastlin	Program	Poročilo	Indeks
Število opravljenih pregledov	100	123	123
Število poročil pojava bolezni, škodljivcev in škodljivih rastlin	10	8	80
Število izvedenih usposabljanj za kmete	1	2	200
Število vab/opazovalnih mest	5	5	100
Število poljskih poskusov pri katerih kmetijski svetovalci sodelujejo z JS zdravstvenega varstva rastlin	2	2	100

Komentar tabele:

V prihodnje bomo veliko pozornosti namenili tej nalogi saj je pravočasno ugotavljanje pragov škodljivosti temeljnega pomena za izvajanje učinkovitega varstva rastlin predvsem v pogojih, ko imamo čedalje manj registriranih sredstev za varstvo rastlin.

1.5 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	518	196	38

Izvedene aktivnosti:

Kmete smo seznanjali z aktivnostmi glede doslednega izvajanja preventivnih ukrepov za zagotavljanje zdravstvenega varstva rastlin in živali. Spremljali smo objavo strokovnih gradiv na temo aktualnih bolezni in škodljivcev in informacije skozi svetovanja in predavanja posredovali na teren. Poudarjali smo velik pomen biovarnosti. Kar nekaj ur svetovanja te naloge pa je bilo beleženo k tehnološkemu svetovanju. Obenem smo vzpodbujala kmete, da zavarujejo svoje pridelke pred naravnimi nesrečami, ki so lahko predmet zavarovanja. Glavna naloga je bila odpravljanje posledic lokalnih vremenskih ujm v letu 2024, kjer smo nudili številna svetovanja kmetom kako prilagajati tehnološke ukrepe posledicam ujm.

Na obiskanih kmetijah, na katerih smo opravili svetovanje glede prehrane govedi, smo zagotovili tudi informacije glede afriške prašičje kuge. Tem kmetijam je bilo svetovano tudi o preventivnih ukrepih za preprečevanje povzročiteljev bolezni pri reji prašičev in perutnine in glede bio varnostnih ukrepov za preprečevanje kužnih bolezni in afriške prašičje kuge. Sodelovali smo z regijsko komisijo in z občinskimi komisijami za cenitev škod v kmetijstvu ter Upravo za zaščito in reševanje pri pridobivanju podatkov o škodah.

Tabela:

1.5 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	0	0
Število osebnih svetovanj	100	57	57
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	10	4	40

Komentar tabele:

Realizacija naloge je bila, k sreči, pod planom.

1.6 Sodelovanje v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	0	0	0

Izvedene aktivnosti:

Na tem področju ni bilo načrtovanih aktivnosti.

2. Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva

2.1 Svetovanje in pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	1.172	810	69

Izvedene aktivnosti:

Kmetijam, ki so potrebovale pomoč, smo osebno svetovali glede razlogov oziroma potrebe za preusmeritev, kakor tudi glede ustreznih korakov za izvedbo. Pripravili smo jim strokovne predloge za nadaljnji razvoj kmetij oziroma za preusmeritev njihove kmetijske pridelave. Ta mora biti prilagojena tako njihovim željam, kot vsem potrebam zakonodaje, ki je vzrok za preusmeritev. Kmetijam, ki so jih prizadele naravne nesreče ali drugi izredni dogodki, smo pomagali z osebnim svetovanjem in pripravo različnih obrazcev in vlog. S tem smo pomagali kmetije v najkrajšem možnem času vrniti v normalni krog delovanja.

Izvajali smo svetovanja za razpise Slovenskega regionalno razvojnega sklada Ribnica (javni razpis ugodna posojila za nakup kmetijskih zemljišč AGRO zemlja in gozd, AGRO kmetijska zemlja; javni razpis za ugodna posojila s finančnimi instrumenti AGRO FI mladi in FI mikro ter javne razpise AGRO invest, AGRO PF ter AGRO Dopolnilne), za razpis za ukrep II Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nezmožnosti za delo v letu 2024 in ukrep I: Finančna pomoč za nadomestilo škode zaradi požara ali strele na kmetijskem gospodarstvu v letu 2024,

Tabela:

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	1	3	300
Število osebnih svetovanj	150	134	89
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	5	8	160

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.135	2.037	65

Izvedene aktivnosti:

Svoje aktivnosti v okviru te naloge smo usmerili v spodbujanje in usmerjanje uvajanja dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetijah, ki imajo interes za pridobitev ali povečanje števila delovnih mest oziroma povečanje dohodka. Mlade kmete, ki v okviru osnovne kmetijske dejavnosti nimajo možnosti za zadosten dohodek, usmerjamo k možnostim za dopolnilno dejavnost na kmetiji.

Vsem zainteresiranim za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji smo svetovali o osnovnih pogojih za prigrasitev dopolnilne dejavnosti, o naboru možnih dejavnosti, jih motivirali za inovativne pristope k opravljanju dejavnosti in za pripravo inovativnih izdelkov. Zaradi številnih vprašanj kmetov se je bistveno povečalo svetovanje o povišani obdavčitvi dohodka iz dopolnilne dejavnosti za kmete, obdavčene po normiranih odhodkih, ki je stopilo v veljavo konec leta 2023. Svetovali smo tudi glede ureditve prostorov za nastanitev na kmetiji, o kampiranju na kmetiji, ureditvi piknik prostora ter drugih oblik nastanitve v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, glede kategorizacije in specializacije ponudbe na turističnih kmetijah.

Od februarja do maja sta svetovalki za razvoj dopolnilnih dejavnosti zbirali vzorce za ocenjevanje izdelkov na prireditvi Dobrote slovenskih kmetij, jih dostavljali na Ptuj in sodelovali v komisijah. Vzodbujali smo kmetije, da dajo svoje pridelke v ocenjevanje, da bi dobili povratne informacije o njihovi kakovosti. Svetovalki sta izvajali svetovanje in pomoč v postopku pridobivanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij, jim svetovali pri pripravi osebnih zbirnih map ter pri prijavi v postopek za pridobitev certifikata NPK s področja kmetijstva.

Veliko so kmetje spraševali tudi o prodaji malih količin izdelkov. Nosilce dejavnosti smo opozarjali na spremembe davčne zakonodaje ter zakonodaje v zvezi s trošarinami zaradi optimizacije davčnih obveznosti. Skušali smo spodbujati povezovanje ponudbe kmetij z dopolnilno dejavnostjo, skupno promocijo in nastopanje na trgu. Na izobraževanjih smo jih seznanjali z novimi tehnološkimi možnostmi ter s prijemi za lažjo prodajo. Zelo pomemben poudarek dopolnilnim dejavnostim je pri svojem delu dal tudi specialist za ribištvo, ki je svetoval na področju predelave rib in organiziral tudi ocenjevanje ribjih izdelkov.

Tabela:

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanja, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	12	25	208
Število osebnih svetovanj	800	1105	138
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	12	10	83

Komentar tabele:

Kljub nekoliko nizki realizaciji pri porabi ur so dobro realizirani posamezni kazalniki. Svetovalki za dopolnilne dejavnosti sta velik poudarek dali objavljanju gradiv v medijih ter izvedbi osebnih svetovanj.

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	2.404	2.517	105

Izvedene aktivnosti (FADN):

V vzorec poročevalskih kmetij FADN je bilo vključenih 89 kmetij s področja Gorenjske regije in te smo strokovno usmerjali pri vodenju knjigovodstva ter za njih pripravili popisne liste. Število vzorčnih kmetij z Gorenjske ni odvisno od svetovalcev temveč od MKGP, ki odloča, katere kmetije bo vključilo v vzorec. Za kmetije, ki so bile na novo vključene v EU vzorec poročevalskih kmetij ter za nove prejemnike sredstev PRP, ki so dolžni voditi FADN knjigovodstvo, smo izvedli delavnico o vodenju FADN knjigovodstva. Kmetijam, ki vodijo FADN, smo zagotovili pomoč pri pravilnem vpisovanju podatkov v mesečna poročila in jih spodbujali k rednemu in natančnemu vpisovanju podatkov. Pomagali smo jim pri pripravi podatkov za popisne liste. Za kmetije, ki so v vzorcu poročevalskih kmetij smo izdelali popisne liste. Kmetije smo spodbujali k podpisu pogodbe z MKGP (vzorec poročevalskih kmetij).

Na temo vodenja FADN smo organizirali tudi izobraževanje za kmetijske svetovalce s poudarkom na pripravi popisnega lista ter na najpogostejših napakah in novostih popisnega lista za 2023/2024. Poleg tega so se svetovalci udeležili usposabljanja o FSDN. O knjigovodstvu FADN smo svetovali kmetijam, ki želijo kandidirati na prihodnjih javnih razpisih ter kmetijam, ki so prejele pozitivne odločbe na javnem razpisu IRP24. Kmetijam, ki imajo obveznost poročanja in vodijo FADN knjigovodstvo smo pregledali obdelave in svetovali o obveznostih. Aktivno smo sodelovali na sestankih strokovnih skupin v okviru KGZS, za FADN in agrarno ekonomiko in sestankov komisije FADN/FSDN. Sodelovali smo tudi na dogodku v okviru 30. obletnice FADN v Sloveniji.

Izvedene aktivnosti (ekonomsko, davčno svetovanje):

Kot navadno je bilo tudi v letu 2024 zelo aktualno osebno svetovanje s področja ekonomike kmetijstva in davčne zakonodaje. Zato smo izvedli več izobraževanj glede obdavčitve kmetij in spoštovanja predmetne zakonodaje. Pomagali smo tudi pri odločitvah, ali naj kmetje ostanejo v sistemu knjigovodstva ali ne. Pripravili smo več različnih kalkulacij, svetovali pri pripravi ekonomskih delov poslovnih načrtov, kmete pa smo izobraževali tudi o podjetništvu na kmetijah. Seznanili smo se z izračuni SO (standardni prihodek) v RKG in v zvezi z izračuni SO svetovali tudi kmetijam. Specialistka za agrarno ekonomiko se je udeležila tudi dvodnevne delavnice za pripravo in posodobitev kalkulacij. Specialistka za agrarno ekonomiko se je udeležila tudi nekajdnevnega izobraževanja na Irskem. Izvajali smo davčno

svetovanje, vključno v zvezi s pripravo e-računov in svetovali pri prehodu iz normiranega načina obdavčitve v knjigovodstvo.

Tabela:

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj za svetovalce in kmete	8	9	112
Število osebnih svetovanj	550	860	156
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	15	18	120

Komentar tabele:

Tako število osebnih svetovanj kot priprava strokovnih gradiv je visoko nad planom. Kmetje tako pri specialistki za agrarno ekonomiko kot tudi pri terenskih svetovalcih dobijo kakovostne nasvete zato se pogosto nanje obračajo z različnimi vprašanji.

2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	814	737	91

Izvedene aktivnosti:

V okviru te naloge smo bili v letu 2024 zlasti aktivni pri vzpostavitvi sodelovanja med skupinami kmetov in javnimi zavodi pri dobavi hrane. Sodelovali smo v strokovni skupini za uvajanje kratkih verig. Svetovali in pomagali smo tudi pri vzpostavljanju poslovnega sodelovanja med pridelovalci ter pri vzpostavitvi kratkih tržnih verig za kmetijske pridelke in izdelke. Še zlasti je pomembno, da so se prav na pobudo z Gorenjske in ob pomoči svetovalcev našega Zavoda, pred nekaj leti ustanovilo gospodarsko interesno združenje pridelovalcev krompirja. Kar nekaj projektov LAS s področja Gorenjske se je ukvarjalo z uvajanjem kratkih in svetovalci so pri teh projektih aktivno sodelovali. Ker pa nismo, želeli, da bi prihajalo do podvajanj, je rezultatov, ki so vključeni v javno službo, manj.

Glavnina aktivnosti v zvezi s promocijo kakovosti hrane je potekla pri pripravi razstave Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj. Zbirali smo prijave udeležencev ter sodelovali pri dostavi in ocenjevanju vzorcev. V okviru prireditve DSK na Ptuj so sodelovali tudi izdelki iz akvakulture. S pomočjo medijev in kot info točka za Gorenjsko smo obveščali in ozaveščali širšo javnost (potrošnike) o pomenu shem višjih kakovosti in o varnosti, ki jih ti izdelki jamčijo, še zlasti pomembno je bilo obveščanje glede novo uvedene sheme Izbrana kakovost Slovenije. Pomagali smo tudi pri preusmeritvah v ekološko predelavo ter svetovali pri izdelavi vlog in ostalih postopkov za pridobitev znaka kakovosti.

Tabela:

2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	2	11	550
Število udeležencev	20	50	250
Število osebnih svetovanj	50	160	320

Komentar tabele:

Tako na področju osebnih svetovanj kot pri usposabljanjih je realizacija visoko nad planom.

2.5 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	2.810	3.697	132

PRP 2014-2020

Izvedene aktivnosti:

Dokajšen del naših aktivnosti v okviru Programa razvoja podeželja 2014 – 2020 je bil usmerjen prav v pomoč mladim prevzemnikom kmetij in pa malim kmetijam, ki so oddajale zahtevke za ukrep 6.3. Izvedli smo tudi delavnico za mlade prevzemnike glede njihovih obveznosti pri izpolnjevanju zadanih ciljev. V določenih primerih smo svetovali tudi o spremembah razvojnih ciljev, sprememb stroškov in na splošno glede samega izvajanja podukrepa. Svetovali smo tudi pri uveljavljanju višje sile, ker upravičenci zaradi vremenskih ujm niso mogli dosegati zastavljenih ciljev. Svetovanje glede priprave zahtevkov za ukrep 6.3 je bila glavna naloga na tem mestu. Po podatkih benakte je bilo oddanih 80 zahtevkov.

Vlagateljem, ki so prejeli pozitivne odločbe o pravici do sredstev na podukrepih 4.1. 8.6. 6.4 in 4.3, smo svetovali pri izvajanju naložb. Pregledovali smo dokumente in svetovali pri pripravi zelo velikega števila zahtevkov za odobrene vloge za podukrepe 4.1, 4.2, 8.6, 6.4 in 16.4. ter pripravljali prošnje za spremembo obveznostih za omenjene javne razpise. Pripravljali smo tudi dopolnitve oddanih zahtevkov. Izvajali smo svetovanja za pripravo poročil o ekonomskih ciljih za podukrepe 4.1., 4.2. in 8.6.

Kmetijam, ki so utrpeli škodo po poplavah 2023 smo svetovali glede postopkov po prijavljeni višji sile in glede obveznosti, ki jih imajo v odločbah o pravici do sredstev. Izvajali smo tudi svetovanja v zvezi z odloki o finančni pomoči, ki so bili objavljeni. Veliko delovnih ur smo posvetili svetovanju upravičencem iz 3. javnega razpisa za podukrep 6.3 (majhne kmetije), ki bodo v letu 2025 vlagali zahteve za izplačilo drugega obroka sredstev. Pregledovali smo dokumente in svetovali pri pripravi zahtevkov ter pripravljali prošnje za spremembe upravičenih stroškov in razvojnih ciljev.

SN 2023-2027

Izvedene aktivnosti:

Kmetijski svetovalci so preučili nov SN za obdobje 2023-2027 ter ga z različnimi metodami dela začeli predstavljati zainteresiranim. V letu 2024 smo zainteresiranim predstavili objavljene razpise s predstavitvijo zahtev in obveznosti. S poznavanjem posameznih kmeti smo informirali kmete za pripravo vlog, ki bodo imele čim boljše možnosti za odobritev seveda v skladu z zahtevami posameznega razpisa. Glede na terminski načrt objave razpisov predvidevamo, da bo v prihodnje na tej točki potekalo več aktivnosti.

Zainteresiranim smo predstavili in svetovali o 2. JR IRP24 (mladi kmetje) in 2. JR IRP30, 1. JR za IRP16 - trajni nasadi, 1. JR IRP17 (naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil), 1. JR IRP21 (optimalna uporaba hranil in trajnostna raba FFS), 1. JR IRP 37 (kmetijska mehanizacija in oprema za upravljanje traviščnih habitatov) in JR za IRP39 (promocija proizvodov iz shem kakovosti).

Izvajanje nalog inovacijskega posredništva

Izvedene aktivnosti:

Udeležba na sestankih skupine za EIP v okviru KGZS. Identifikacija problemov kmetovalcev, iskanje, prepoznavanje in kontaktiranje potencialnih partnerjev, ki lahko prispevajo k razvoju inovativne rešitve. Pomoč pri vzpostavljanju partnerstev (operativne skupine EIP). Nepristransko usmerjanje in pomoč pri določanju tematike projekta, ciljev partnerstva in vloge posameznih partnerjev v projektu EIP.

Sodelovanje in koordinacija z drugimi deležniki AKIS. Svetovanje oziroma pomoč pri pripravi in izvedbi projekta EIP. Delitev in uporaba pridobljenih znanj in inovacij iz naslova podprtih projektov EIP med kmetovalce in druge deležnike AKIS. Udeležili smo se različnih dogodkov v okviru razširjanja rezultatov EIP projektov, med drugim tudi posveta JSKS, kjer je bilo predstavljeno veliko število EIP projektov. Na koordinacijskem sestanku z MKGP smo pregledali dosedanje tematike operativnih skupin EIP in CRP projektov - končanih ali v teku (analiza MKGP). Izmenjali smo informacije o novih predlogih tematik operativnih skupin EIP, izvajanju letnega programa dela, predlogih in koledarju dogodkov. Udeležili smo

se ogleda primerov dobrih praks na temo inovacijskega posredništva v Avstriji. Poleg tega pa so se svetovalci udeležili dogodkov razširjanja rezultatov projektov EIP in pilotnih projektov.

Tabela:

2.5 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)	Program	Poročilo	Indeks
Število in višina zaprošenih in odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)			
Število in vrednost oddanih zahtevkov (vir: AKTRP)			
Število oddanih poročil (vir: AKTRP)			
Število izvedenih predstavitev javnih razpisov (vir: Benakta)	5	5	100
Število izvedenih osebnih svetovanj (vir: Benakta)	650	1106	170
Število informiranj oz. izvedenih delavnic (vir: Benakta)	6	14	233
Število vzpostavljenih partnerstev operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)			
Število vključenih kmetovalcev v partnerstva operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)			

3. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike

3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi)

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	3.323	4.792	144

Izvedene aktivnosti:

Ta naloga je bila prioriteta v letu 2024. Strokovna usposobljenost kmetijskih svetovalcev na področju izvajanja ukrepov kmetijske politike je bila zagotovljena z udeležbo na usposabljanjih iz vsebin ukrepov kmetijske politike tako s področja sprememb predpisov, vodenja registrov, evidenc, itd., kot tudi z izvedbo usposabljanja za delo z aplikacijo za elektronsko izpolnjevanje zbirnih vlog. Za informiranje upravičencev smo na KGZ, pred kampanjo za oddajo zbirnih vlog za tekoče leto, izvedli informativna usposabljanja vlagateljev, kjer smo upravičence seznanili z vsemi novostmi, na področju implementacije Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027, s poudarkom na vključevanju kmetijskih gospodarstev v intervencije t.i. zelene arhitekture, zlasti SOPO, KOPOP in EK ter z načinom vlaganja zahtevkov in obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati. Kmete smo poleg izpolnjevanja pogojev za pridobitev sredstev seznanjali tudi s predpisanimi zahtevami ravnanja ter standardi za vzdrževanje zemljišč v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju, o kmetijskih praksah, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, in o ohranjanju kmetijskih površin, o vsebini in namenu ukrepov varstva okolja in narave v povezavi z ukrepi kmetijske politike, o obveščanju in ozaveščanju javnosti o ukrepih kmetijske politike in razvoja podeželja, vključno z ukrepi, ki so povezani s kmetovanjem in izhajajo iz politike varovanja narave, voda in okolja, iz prilagajanja podnebnim spremembam in upravljanja z vodami. Veliko časa je bilo pri tej nalogi namenjenega osebnemu svetovanju vlagateljem zahtevkov. Prav tako smo kmete informirali, usposabljali ter spodbujali k vključitvi v intervencije in zahteve s področja varstva narave in okolja. Vlagateljem smo nudili tudi svetovanje in pomoč pri urejanju GERK-ov, pripravi dopolnitev zbirnih

vlog, interpretaciji odločb ter pri pripravi morebitnih ugovorov na izdane odločbe. Mlade na kmetijah smo seznanjali z novim Strateškim načrtom tudi z uporabo sodobnih informacijskih orodij in načinov.

Tabela:

3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi)	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	22	32	145
Število osebnih svetovanj	1000	2137	213
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	15	36	240

Komentar tabele:

Usposabljanja smo izvajali preko aplikacije zoom in v živo. Število osebnih svetovanj je bilo visoko nad planom saj so ukrepi zahtevni in vlagatelji pogosto zastavljajo vprašanja na katera želijo eksaktne odgovore. Tudi število pripravljenih strokovnih gradiv je bilo visoko nad planom.

3.2 Pogojenost

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	707	901	127

Izvedene aktivnosti:

Glavnino usposabljanja smo izvedli med usposabljanji za izvajanje ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS ukrepi). V letu 2024 nismo izvajali pregledov kmetij na izvajanje zahtev pogojenosti. Svetovanja iz pogojenosti so potekala preko celega leta.

Kmetom z več kot 10 ha njivskih površin smo svetovali o izpolnjevanju pogojev v zahtevi DKOP 7, o kolobarjenju na ornih zemljiščih, jih usmerjali v sestavo za njihov KMG primernih kolobarjev, s katerimi bodo zadostili pogoju, da na 60% njiv vsakoletno menjujejo kmetijske kulture in hkrati na največ 40% njiv pridelujejo koruzo z vključenim podsevkom ali dosevkom, vendar ne več kot 3 zaporedna leta. Za DKOP 8 smo svetovali o pogojih za zagotovitev zahtevanega 4% deleža njiv za neproizvodne površine in izvajanju izjem v letu 2024. Svetovali smo tudi o možnih načinih odprave kršitev iz naslova neskladnosti brez posledic za kmete, ki so bili napoteni na svetovanje.

Tabela:

3.2 Pogojenost	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	3	4	133
Število osebnih svetovanj	200	584	292
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	6	15	250

Komentar tabele:

Aktivnosti glede področja pogojenosti so bile izvajane predvsem z osebnimi svetovanji ter različnimi objavami

4. SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1. Organizacije in skupine proizvajalcev (v nadaljevanju OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	708	250	35

4.1.1 VZPOSTAVLJANJE RAZLIČNIH OBLIK ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

Izvedene aktivnosti:

Kmetijam smo nudili strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v organizacije proizvajalcev in skupine proizvajalcev ter druge oblike povezovanja, kot tudi pri pripravi dokumentov pri morebitnih prijavah na tovrstne razpise. Prav tako smo bili aktivno vključeni v delo rejskih organizacij ter zelenjavne in žitne verige v smislu strokovne podpore pri pripravi tehnologij pridelave oziroma reje ter tržnih pristopov. Na Gorenjskem je aktivno tudi Gospodarsko interesno združenje pridelovalcev krompirja, ki mu nudimo strokovno podporo. Sodelovali smo na različnih dogodkih, sestankih, delavnicah in predstavitev, sodelovali v organih lokalnih akcijskih skupin (upravni odbor, nadzorni odbor, ocenjevalna komisija), sodelovali pri načrtovanju razvoja lokalnih območij (načrtovanje lokalnih projektov skupaj z ostalimi deležniki lokalnega razvoja) ter sodelovali z institucijami in organi s področja regionalnega razvoja. Sodelujemo tudi pri delu zavoda Triglavski narodni park.

Tabela:

4.1.1. Vzpostavljane različnih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	1	100
Število osebnih svetovanj	30	82	273
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	1	50

4.1.2 VARNA HRANA

Izvedene aktivnosti:

Kmetijam s priglašeno predelavo kmetijskih pridelkov in turistično dejavnostjo smo svetovali glede dopolnitve Dobre higienske prakse in glede pravilnega vodenja evidenc glede lastne in kupljene surovine, kupljene embalaže, priprave izdelkov. Posameznim kmetijam smo svetovali pri ureditvi prostorov za zagotavljanje ponudbe varne hrane, pri vpisu v register živilskih obratov, pregledov vode na kmetijah, kjer niso priključeni na javni vir pitne vode, odvzema brisov v obratih za predelavo in zakola prašičev.

Nosilec dopolnilne dejavnosti smo svetovali o pravilni označitvi izdelkov. Izvedli smo pregled pripravljenih etiket. Svetovalci so se udeležili zoom seminarja s področja varne hrane, ki so ga izvedli predstavniki Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, tržnega inšpektorata in KGZS. Prestavljene so bile najpogostejše nepravilnosti, ki jih inšpektorji zaznajo na terenu na kmetija z DDK.

Tabela:

4.1.2 Varna hrana	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	3	2	67
Število osebnih svetovanj	150	99	66
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	3	100

4.2 DRUŠTVA, NEVLADNE ORGANIZACIJE IN SOCIALNA EKONOMIJA

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	811	1.095	135

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva, ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi, ter in izvedba državnih tekmovanj

Izvedene aktivnosti:

Na območju zavoda pomagamo delovati 9 strokovnim društvom, (govedorejci, rejci drobnice, ribogojci, ekološki kmetje), trem društvom podeželske mladine ter enajstim društvom podeželskih žena, sodelujemo pa tudi z devetimi kmetijskimi zadrugami in tremi regionalnimi razvojnim agencijami. Za društva s področja Gorenjske opravljamo naloge strokovnih tajnikov in pomagamo pri rednem delovanju društev. Povezovanje na podeželju pa zagotavlja tudi 67 pašnih in agrarnih skupnosti, ki jim tudi pomagamo pri njihovem delovanju in registraciji po novi zakonodaji. Veliko dela je bilo povezanega z organizacijo paše, s prodajo izdelkov na planinah, ki so v lasti agrarnih in pašnih skupnosti ter z zaposlovanjem delovne sile na planini. Poleg sodelovanja z društvi spodbujamo sodelovanje vseh akterjev razvoja podeželja. Sodelovali smo z institucijami in organi s področja razvoja podeželja, z razvojnimi agencijami s področja Gorenjske ter z različnimi civilnimi iniciativami (Sorško polje).

Pomagali smo pri organizaciji in izvedbi občnih zborov društev ter drugih strokovnih prirediteljev. Sodelovali smo pri organizaciji regijskega kviza. Sodelovali smo pri organizaciji srečanja društev podeželskih žena, ki je bilo na območju občine Kranjska Gora.

Tabela:

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva ter sodelovanje z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj	20	54	270
Število osebnih svetovanj	120	54	45
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	8	49	612

4.2.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO IN SOCIALNA EKONOMIJA

Izvedene aktivnosti:

Kolikor je zakonodaja dopuščala, smo kmetijam svetovali glede razvoja dejavnosti, ki so pomembne za reševanje določenih družbenih problemov (npr. zaposlovanje ljudi, ki imajo omejene možnosti za zaposlitev, medgeneracijsko sodelovanje..). Trudili smo se, da bi izboljšali sodelovanje in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest za ranljive skupine tudi v kmetijstvu in na podeželju. Opažamo, da kmetje ne izkazujejo interesa za socialno podjetništvo oz. da to področje ni zanimivo za njih, zato tudi ni bilo zaznanega večjega povpraševanja po tovrstnem svetovanju.

Tabela:

4.2.2. Socialno podjetništvo in socialna ekonomija	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	1	100
Število svetovanj	25	17	68
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

5. Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	689	672	97

5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisih sodeluje z MKGP, tako na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.

Izvedene aktivnosti:

Sodelovali smo tudi pri pripravi predpisov, ali pa smo zaradi dobrega poznavanja stanja na kmetijah pripravljali pripombe na osnutke predpisov. Po potrebi smo sodelovali tudi na usklajevalnih sestankih pri pristojnih organih. Svetovalci so sodelovali pri delavnicah, pripravi strokovnih predlogov in rešitev ter pri informiranju. Zaradi usklajevanja z različno evropsko zakonodajo, zaradi izboljšanja pogojev dela v kmetijstvu, smo se vključevali v javne razprave, sodelovali v raznih delovnih skupinah, podajali pobude tudi na drugo zakonodajo, predvsem s področja varovanja narave, dela in sociale in raznih davkov in financ.

5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike

Izvedene aktivnosti:

Sodelovali smo v strokovnih delovnih skupinah ali v strokovnih odborih, kjer smo zastopali posamezna področja v kmetijstvu. Odločevalcem smo zagotavljali potrebne informacije o stanju na terenu. Pripravljali smo pripombe na osnutke predpisov in jih posredovali na sektor za kmetijsko svetovanje na KGZS, oni pa naprej na pristojna ministrstva.

5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe in 5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS

Izvedene aktivnosti:

Sodelovali smo pri prenosa znanja za posamezna razvojna področja, v katere so vključeni tudi predstavniki drugih členov prenosa znanja, državnih organov, raziskovalnih organizacij in gospodarstva.

Tabela:

Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov			
5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisih sodeluje z MKGP, tako da na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu, daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	1	100
Število osebnih svetovanj	70	46	65
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	5	166
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	3	13	433

5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	0	0
Število osebnih svetovanj	20	4	20
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	1	50
Št. aktivnosti	2	9	450
5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe.	Program	Poročilo	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	1	100
Število osebnih svetovanj	15	13	86
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100
5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS.	Program	Poročilo	Indeks
Število aktivnosti	0	0	0

6. Vodenje in koordinacija dela JSKS vključno z usposabljanjem svetovalcev

	Program	Poročilo	Indeks
Število ur:	4.292	5.167	120

6.1 Vodenje, usmerjanje dela in koordinacija

Izvedene aktivnosti:

Za usklajeno delo vseh zaposlenih v JSKS sem se kot vodja oddelka udeleževal kolegijev vodij oddelkov na sektorju za kmetijsko svetovanje na KGZS, pripravljali smo mesečna poročila (vsak svetovalec zase, mesečno poročilo skupnega specialista, mesečna poročila oddelka), pripravili smo vmesna in letno poročila oddelka, spremljali realizacijo opravljenih ur po posameznih nalogah in pod-nalogah programa dela, izvajali nadzor nad delom zaposlenih in odobraval dopuste zaposlenih. Organiziral sem interna izobraževanja za zaposlene, kolegije oddelka, kolegije svetovalcev specialistov ter kolegije izpostav.

Sodelovali smo tudi z JS zdravstvenega varstva rastlin na KIS. Udeleževali smo se dogodkov izobraževalne narave (prikazi, delavnice, predavanja), ki jih je organizira ta javna služba in o tem obvestili svetovalce in kmetovalce. Sodelovali smo z javno službo v vrtnarstvu ter z javno službo v poljedelstvu.

6.2 Usposabljanje svetovalcev

Izvedene aktivnosti:

Koordiniral sem izobraževanja vseh zaposlenih v oddelku, ki so se udeleževali vseh načrtovanih pa tudi ad-hoc usposabljanj, organiziranih s strani MKGP, KGZS in drugih izvajalcev iz Slovenije in tujine. Tri sodelavke so se vključile v usposabljanje po CECRA metodologiji. Velik del usposabljanja kmetijskih svetovalcev je bil namenjen usposabljanju za izvedbo ukrepov kmetijske politike oziroma implementaciji strateškega načrta kmetijske politike za obdobje 2023-2027, ki je bila v letu 2023 prva prioritarna naloga.

Tabela:

6.1.Vodenje, usmerjanje in koordinacija			
6.1.1 Vodenje in koordinacija (vključno s pripravo programa dela in poročanja)	Program	Poročilo	Indeks
Število sestankov, kolegijev...	10	16	160
Število navodil, obrazcev, obvestil, orodij, protokolov...	15	30	200
Svetovanje v zvezi s pridobitvijo NPK (izpolnjuje samo SKS)			
6.1.2 Sodelovanje koordinatorjev JSKS s koordinatorji JS strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in koordinatorji drugih JS ter MKGP	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	5	5	100
6.1.3 Sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS doma in v tujini	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	5	27	540
6.1.4 Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu in s kmetijstvom povezanimi področji.	Program	Poročilo	Indeks
Število sodelovanj	5	16	320
6.1.5 Organizacija strokovno pospeševalnih in promocijskih dogodkov in prireditev: Letni posvet JSKS, sejem AGRA, organizacija drugih strokovnih posvetov in okroglih miz,...	Program	Poročilo	Indeks
Število prireditev	0	0	0
6.2 Usposabljanje svetovalcev			
Permanentno usposabljanje kmetijskih svetovalcev na seminarjih, delavnicah...	Program	Poročilo	Indeks
Število	10	105	875
Usposabljanje svetovalcev po metodi CECRA - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	3	3	100
Udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks - število	Program	Poročilo	Indeks
Število	15	15	100

Komentar tabele:

Velika realizacija na področju usposabljanja svetovalcev je posledica številnih usposabljanj in predstavitev, ki so bila organizirana s strani MKGP. Sodelavci so se udeleževali tudi usposabljanj z ogledi dobrih praks v tujini, od katerih so bila nekatera financirana preko razpisa IRP32 usposabljanje svetovalcev.

7. Naloge po ceniku ministra

	Program	Poročilo	Indeks
--	---------	----------	--------

Število ur:	6.398	4.563	71
-------------	-------	-------	----

Izvedene aktivnosti:

Za več KMG smo pripravili ustrezen načrt kolobarja. Gnojilne načrte smo delali na podlagi osnovnih kemijskih analiz tal na pH, dostopni P in K ter vsebnost organske snovi (humus). V rastni sezoni smo za pridelovalce poljščin in vrtnin izvajali talne in rastlinske nitratne teste za potrebe precizne rabe dušikovih gnojil. V okviru kampanje EIV 2024 smo vnesli in dopolnili 3.645 vlog in dopolnitev in vnosov v aplikacijo Sopotnik. Pripravili smo 22 različnih mnenj in sicer večino za posege na kmetijska zemljišča v TNP.

Tabela:

7.1 Izdelava gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov, ter izdelavo načrtov kolobarja, po ceniku ministra	Program	Poročilo	Indeks
Število	150	1100	733
7.2 Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	Program	Poročilo	Indeks
Število	40	22	55
7.3 Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge po ceniku ministra, vključno z vnosi za posamezno kmetijsko gospodarstvo preko aplikacije "Sopotnik"	Program	Poročilo	Indeks
Število	3600	3645	101

Komentar tabele:

Presegli smo plan pri vnosu zbirnih vlog poleg tega smo v letu 2024 nadaljevali tudi z vnosom podatkov oziroma sprememb v aplikacijo Sopotnik. Nismo dosegli plana pri izdaji mnenj za uporabnike na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov.

3.2 Oddelek za živinorejo

V letu 2024 smo uspeli v opraviti vse predvidene naloge v okviru programa, razen število tehtanj. Kljub manjšemu zmanjšanju števila kmetij v kontroli prireje mleka se število kontroliranih krav na kmetijo vsako leto povečuje, tako da je bilo posledično število posameznih nalog ravno tako nekoliko večje od planiranih.

Govedoreja

V Sloveniji je leta 2020 redilo na 29.090 kmetijskih gospodarstvih redilo 468.821 glav govedi, po poročilu za leto 2024 pa redi govedo samo še 25.426 kmetijskih gospodarstev, kjer je še 422.832 aktivnih govedi. V zadnjih štirih letih se je število govedi zmanjšalo skoraj 46.000 glav in število rej z govedom 3.664. To pomeni, da se bo ogliščni odtis iz strani reje govedi zmanjšal sam.

Na Gorenjskem je predvsem tržna pridelava mleka še vedno glavna kmetijska panoga. Število kmetij, ki redijo krave molznice in krave dojilje se iz leta v leto zmanjšuje, v letu 2024 pa je opažen tudi rahel upad števila krav molznic in dojilj (preglednica 1).

Preglednica 1: Število kmetij in krav za posamezno usmeritev na Gorenjskem v letih 2010 in 2024

Usmeritev	Kmetij 2010	Kmetij 2021	Kmetij 2024	Krav 2010	Krav 2021	Krav 2024
Mleko	953	668	585	14.980	15.120	14.204
Dojilje	1.690	1.305	1.186	4.728	4.653	4.161
Skupaj	2.643	1.973	1.771	19.708	19.773	18.365

Podatki pridobljeni iz Kmetijskega inštituta Slovenije (Letno poročilo 2010, mesečno poročilo KIS 31.12.21, 31.12.24)

Zaradi usmerjenosti kmetij v intenzivno mlečno proizvodnjo, se število kontroliranih krav na kmetijo ravno tako povečuje. Na Gorenjskem je v primerjavi s Slovenijo število krav v kontroli na kmetijo večje za 5,01 krave in znaša trenutno 32,8 krave (preglednica 2). V kontrolo prireje mleka po referenčni metodi AT4 je vključeno kar 80 odstotkov vseh krav, od katerih se oddaja mleko v mlekarno.

Preglednica 2: Število čred in krav v kontroli na Gorenjskem

Leto	Število kontr. čred	Število kontr. krav	Št. kontr. krav/kmetijo
1990	373	4.868	13,1
2000	374	7.774	20,8
2017	386	11.802	30,6
2024	346	11.366	32,8

Podatki pridobljeni iz Kmetijskega inštituta Slovenije (mesečno poročilo KIS, 31.12.24)

Trend povečevanja črno bele pasme v kontroliranih rejah na Gorenjskem se je v zadnjem letu ustavil, kar je razvidno iz spodnje preglednice. Opažen je tudi zmanjšan trend upadanja števila krav čiste lisaste pasme v zadnjih letih, predvsem v hribovitih predelih Gorenjske. Trenutno razmerje po pasmah je prikazano v preglednici 3.

Preglednica 3: Število krav v kontroli prireje po pasmah na Gorenjskem v obdobju 1980 – 2024

Leto	Rjava	Lisasta	Črnobela	Križanke	Cika	Skupaj
1980	172	2.285	1.446	136	0	4.039
1990	20	2.370	2.388	90	0	4.868
2021	76	2.689	7.746	1.212	16	11.739

2024	83	2.506	7.542	1.215	20	11.366
------	----	-------	-------	-------	----	--------

Podatki pridobljeni iz Kmetijskega inštituta Slovenije (mesečno poročilo KIS,31.12.21 – 31.12.24)

Povprečna mlečnost na gorenjskih kmetijah iz leta v leto narašča (preglednica 4). V letih 2012 do 2024 se je povečala povprečna mlečnost v standardni laktaciji pri obeh pasmah in sicer za 630 kg pri lisasti ter za 1.059 kg pri črno-beli pasmi (pri lisasti pasmi so vključene tudi krave , ki so oplemenjene z rdečim holsteinom). Razlika v povprečni mlečnosti med kravami lisaste in črno-bele pasme je bila v letu 2024 več kot 2.376kg V zadnjih letih je opaženo povečanje vsebnosti maščob v mleku pri črno beli in lisasti pasmi, pri črno beli pa tudi vsebnost beljakovin za 0,02 %.

Preglednica 4: Povprečna mlečnost kontroliranih krav na kmetijo na Gorenjskem v standardni laktaciji (v 305 dneh) po pasmah

Leto	Lisasta pasma				Rjava pasma				Črno-bela pasma			
	Štev. lakt.	Mleko kg	Mašč. %	Belj. %	Štev. lakt.	Mleko kg	Mašč. %	Belj. %	Štev. lakt.	Mleko kg	Mašč. %	Belj. %
1995	2.175	4.463	3,96	3,27	17	4.479	3,83	3,17	1.743	6.183	3,98	3,19
2005	3.793	5.541	4,16	3,31	51	5.664	4,33	3,32	4.321	7.202	4,11	3,21
2012	3.228	5.868	4,04	3,35	48	6.361	4,25	3,41	5.771	7.815	4,02	3,27
2021 ^d)	2.701	6.478	4,02	3,38	64	6.045	4,17	3,52	7.825	8.811	3,95	3,27
2024	2.255	6.498	4,04	3,38	65	6.589	4,07	3,50	6.379	8,874	4,02	3,29

Podatki pridobljeni iz Kmetijskega inštituta Slovenije (Letno poročilo 2017; 20.02.18)

Vidimo, da se mlečnost krav v standardni laktaciji na Gorenjskem vsa leta dviguje in je nad slovenskim povprečjem pri lisasti, rjavi in črno beli pasmi, kar je razvidno iz preglednice 4.

Preglednica 5: Primerjava mlečnosti v standardni laktaciji na Gorenjskem in Sloveniji v letu 2024

Mlečnost	Gorenjska	Slovenija	Razlika
RJ	6.589	6.469	120
LS	6.406	6.158	248
LSX	6.832	6.631	201
ČB	8.874	8.694	180
CK	2.760	3.243	-483

V letu 2024 sta se dva gorenjska rejca udeležila tudi Šole mladih rejcev v Novem mestu.

Drobnica

Rejci, ki so vključeni v kontrolo prireje pri drobnici morajo rediti pasmo ovc ali koz, ki je določena z rejskim programom za drobnico. Pasma ovc in koz ter križank, ki jih program ne predvideva niso primerne. Kontrola proizvodnosti pri drobnici je usmerjena v kontrolo koz (srnasta in sanska koza) ter na kontrolo pitovnih lastnosti pri mesnih pasmah (jezersko-solčavska ovca, burska koza). Trenutni obseg tropov in živali vključenih v kontrolo prireje pri drobnici je prikazan v spodnji tabeli.

Preglednica 6: Število tropov in števila ter vrsta živali v kontroli prireje mleka in mesa v letu na Gorenjskem 2024

	Štev. tropov v kontroli prireje mesa	Število živali	Štev. tropov v kontroli prireje mleka	Število živali	Število živali
Ovc	43	1.803	0	0	1.803
Koz	8	184	2	87	271
Skupaj	51	1.987	2	87	2.074

Število živorojenih jagnjet/ na ovco/ gnezdo se je v zadnjem obdobju pri večini pasem ovc povečuje. Velik vpliv na število živorojenih jagnjet in število jagnjitev imajo v večji meri okoliški dejavniki. V zadnjih letih, nekateri rejci posameznih tropov ovac ne pošiljajo na planinske pašnike.

Preglednica 7: Število rojenih jagnjet na ovco na gnezdo v tropih v kontroli porekla in proizvodnje v Sloveniji (Letno poročilo oddelka za zootehniko 2010-2024)

Leto	Št. roj. jag./ovco/gnezdo 2010	Št. roj. jag./ovco/gnezdo 2020	Št. roj. jag./ovco/gnezdo 2024
Jezersko solčavska	1,16	1,15	1,39
Oplemenjena JS	1,47	1,43	1,74
Bovška	1,26	1,21	1,16
Oplemenjena bovška	1,57	1,47	1,57
Belokranjska pramenka	1,19	1,09	1,09
Istrska pramenka	1,16	1,07	1,09

Ravno tako imajo pri nihanju prireje mleka velik vpliv okoliški dejavniki, kot so vpliv sezone, vpliv rejca in prehrane. Tudi pri reji drobnice je zmerom več rejcev, ki so intenzivirali tržno prireje mleka pri drobnici, kar kaže tudi v povečanju mlečnosti, saj je v zadnjem obdobju opažen izrazit porast mlečnosti pri obeh pasmah.(preglednica 8).

Preglednica 8: Povprečna mlečnost in vsebnost maščobe in beljakovin mlečnih pasem koz (slovenska srnaste in sanjske pasme) v kontroli proizvodnje v Sloveniji

Leto	Kg mleka-koze (SR)	% tolšče-SR	% beljakovin SR
2010	415	3,2	3,0
2015	467	3,1	3,0
2020	446	3,4	3,2
2024	481,7	3,0	3,0

Leto	Kg mleka-koze (SA)	% tolšče-SA	% beljakovin SS
2010	459	3,3	3,0
2015	480	3,1	3,0
2020	570	3,2	3,0
2024	620,6	3,0	3,0

Na Gorenjskem je že vsa leta poudarek na reji avtohtonih pasem (jezersko solčavskih ovc) predvsem na območju visokogorskih kmetij in njihovih planin, s ciljem ohranitve poseljenosti demografsko ogroženih visokogorskih predelov in s tem ohranjanje kulturne krajine. V zadnjem obdobju pa se povečuje tudi število drežniških koz. Glavna naloga službe v prihodnje je izboljšanje proizvodnih lastnosti (prireja mesa in mleka ter plodnost).

Označevanje in registracija

Pri označevanju in registraciji se iz leta v leto število živali zmanjšuje, kar vidimo v spodnji tabeli (preglednica 9). Po dvigu cene označitve in registracije v letu 2012 se je trend označevanja in registracije iz strani rejca povečeval skozi vsa leta, s prihodom mlajše generacije rejcev pa je interes po samostojnem označevanju in registraciji v zadnjih letih še bolj narasel.

Preglednica 9: Gibanje števila označitev, registracij in dvojnikov v obdobju 2005-2024

Leto	št. označ.	št. regist.	št dvojniki
2005	12.177	12.626	1.964
2017	4.582	4.992	666

2019	3.974	4.343	469
2024	2.839	3.239	291

V nadaljevanju sledi tabelarni prikaz primerjave fizični in finančni prikaz podatkov o opravljenih nalogah za leto 2024 v odnosu z načrtovanimi.

Preglednica 10: Letno poročilo o opravljenem delu na področju živinoreje strokovnih nalog v govedoreji p.p. 540610 v leti 2024

	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št. nalog	Indeks vrednost	Indeks vrednost
Naloga	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	izplačilo / plan
Kontrola mlečnosti	105.628,00	590.460,52	110.452,00	612.877,78	101.190,07	565.652,48	104,57	103,80	95,80
Kontrola mlečnosti v nadkontroli	1.056,00	11.806,08	1.148,00	12.729,04	1.056,00	11.806,08	108,71	107,82	100,00
Preverjanje porekla in biološki test	11.001,00	22.002,00	12.248,00	24.496,00	11.001,00	22.002,00	111,34	111,34	100,00
Preizkušnja potomcev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!
Lastna preizkušnja na testni postaji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!
Ocenjevanje lastnosti zunanosti in ocena ter izbira plemenic	2.250,00	44.505,00	2.428,00	48.025,84	2.250,00	44.505,00	107,91	107,91	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti in ocena ter izbira plemenic mesne pasme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!
Kontrola prireje mesa	45,00	788,40	21,00	367,92	10,00	175,20	46,67	46,67	22,22
Strokovno vodenje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!
investicije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!	#DEL/0!
SKUPAJ	119.980,00	669.562,00	126.297,00	698.496,58	0,00	644.140,76	105,27	104,32	96,20

V letu 2024 smo realizirali vse planirane naloge na področju strokovnih nalog v govedoreji p.p. 540610, razen kontrole prireje mesa. Na KGZS zavod Kranj se znotraj kmetij v AT4 kontroli je število krav ostalo približno na nivoju lanskega leta, posledično pa je tudi letos preseženo letno planirano število nalog. Po številu je najbolj presežena naloga nakontrole in ocenjevanje lastnosti zunanost glede na planirano (okoli 8%). V lanskem letu je bilo odbranih 9 bikovskih mater lisaste pasme in 45 potencialnih bikovskih mater, pri črno beli pasmi pa je bilo odbranih 35 bikovskih in 9 potencialnih bikovskih mater. V vzrejališče mladih bikov v Murski Soboti je bilo vhlavljenih 12bikcev, v vzrejališče Nova Gorica pa 12 bikcev.

Udeležili smo se tudi razstave plemenskih brejih telic v Gornji Radgoni in sicer z 3 plemenskimi telicami črno bele pasme, rejcev Križnar Janez (2. mesto), Zakotnik Janez in Sajovic Janez. Udeležili smo se tudi letnega evropskega usklajevanja ocenjevalcev lisaste pasme. Izobraževali pa smo se tudi na Tumpejevih in Erjavčevih-Zadravčevih dnevih. Redno smo sodelovali tudi na odbiri mladih bikov črno bele pasme v Novi Gorici (4 odbire).Udeležili smo tudi na ocenjevanja plemenskih živali na razstavi v Gornji Radgoni (lisasta in rjava pasma) in sojenja lisaste pasme na Hrvaškem(Bjelovar) in na Slovaškem.

Kljub večjemu številu opravljenih nalog na tej postavki na žalost nismo uspeli izkoristiti vseh sredstev, ki so bila namenjena za leto 2024.

Preglednica 11: Letno poročilo o opravljenem delu na področju strokovnih nalog pri reji drobnice p.p. 540610 v letu 2024

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija /	realizacija /	izplačilo / plan
Kontrola reprodukcije	1.350,00	5.656,50	1.562,00	6.544,78	1.293,46	5.419,59	115,70	115,70	95,81
Odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo	300,00	1.530,00	410,00	2.091,00	300,00	1.530,00	136,67	136,67	100,00
Selekcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Preverjanje porekla	1.320,00	4.092,00	1.682,00	5.214,20	1.319,99	4.091,98	127,42	127,42	100,00
Kontrola mlečnosti	200,00	2.700,00	275,00	3.712,50	200,00	2.700,00	137,50	137,50	100,00
SKUPAJ	3.170,00	13.978,50	3.929,00	17.562,48	3.113,45	13.741,57	123,94	125,64	98,31

Izvajanje nalog na področju reje drobnice je zelo specifično. V tropih po letih zelo niha število posameznih nalog pri drobnici in je bilo vedno težko zagotovi planirano število opravljenih nalog. V zadnjih 4 letih pa se srečujemo s presežkom, predvsem pri kontroli mlečnosti. V letu 2024 je bil indeks realizacije povsod višji od 100, najvišji pa je bil pri kontroli mlečnosti in odbiri in sprejemu plemenskih živali v rodovniško knjigo. V letu 2024 je bilo vključeno nekaj novi tropov v kontrolo prireje in tudi rahlo povečanje števila živali v posameznih tropih v kontroli prireje. Na tej postavki smo izkoristili skoraj vsa predvidena sredstva.

Preglednica 12: Letno poročilo o opravljenih nalogah na področju označevanja in registracija živali za leto 2024

Izvajalec KGZS, KGZ KR 1-12.2024						
STORITEV	Planirane naloge		Opravljene naloge		Indeks realizacija / plan	Indeks realizacija / plan
	število	vrednost	število	vrednost	(št. nalog)	(vrednost)
Govedo						
Označitev živali	3.123	11.398,95	2.839	10.361,09	90,90	90,90
Registracija živali *	3.988	1.076,76	3.239	874,53	81,22	81,22
Registracija rejci*	3.988	3.629,08	2.806	2.553,38	70,36	70,36
Aplikacija dvojnika ušesne znamke	324	1.182,60	291	1.060,34	89,66	89,66
Drobnica						
Označitev drobnice z ušesno znamko	151	102,68	116	78,88	76,82	76,82
Registracija drobnice - rejci*	383	348,53	116	105,56	30,29	30,29
Prašiči						
Označitev z ušesno znamko	0	0			#DEL/0!	0,00
Označitev s tetoviranjem	0	0			#DEL/0!	0,00
Skupne storitve						
Prodaja rednih in nadomestnih ušesnih znamk govedo, drobnica	7.398	7.182,52	7.292	7.079,19	98,56	98,56
Proizvodnja in distribucija rednih in nadomestnih ušesnih znamk (KGZ NG)	0	0,00	0	0,00	#DEL/0!	#DEL/0!
Registracija stalaža drobnice in prašičev *	383	103,41	221	59,67	57,70	57,70
Premiki prašičev	212	144,16	49	33,32	23,11	23,11
Potrditev prihoda po premiku	20	13,60	64	43,52	320,00	320,00
Popis obrata živali	160	190,40	84	99,96	52,50	52,50
Registracija obrata	50	45,50	3	2,73	6,00	6,00
Pregled gospodarstva na zahtevo MKO *					#DEL/0!	#DEL/0!
Opravljanje drugih storitev določenih v sklepu MKO					#DEL/0!	#DEL/0!
Skupaj govedo+drobnica+prašiči+skupne storitve	20.180	25.418,19	17.119	22.352	84,83	87,94

Na tržnem delu smo v letu 2024 opravili manjše število nalog, kot je bilo planirano. Število označitve živali in registracija živali še zmeraj iz leta v leto pada in tega trenda ne moremo ustavite, kljub temu da so naši kontrolorji hitro odzivni in kvalitetno opravijo storitev. Večina mladih prevzemnikov kmetij označujejo in registrirajo svoje živali sami, kar nekaj kmetij pa je prenehalo tudi z rejo goveda. Tako opravljamo večino storitev na manjših kmetijah v hribovitem svetu, kar nam še dodatno povečuje stroške storitve, cena označitve pa še zmeraj ostaja na 3,65 eura. Pri registraciji prašičev dejansko pri izdelavi plana za 2024 nismo imeli prave predstave, koliko posameznih nalog lahko pričakujemo, zato so razlike večje.

3.3 Oddelek skupnih služb in računovodstva

V oddelku skupnih služb in računovodstva imamo vzpostavljene tržne dejavnosti na področju kmetijskega knjigovodstva in davčnega svetovanja:

- vodenje knjigovodstva za potrebe ugotavljanja dohodka za davčne namene,
- izvajanje DDV obračunov,
- vodenje kmetijskega knjigovodstva po sistemu FADN za kmetije, ki niso v vzorcu MKGP,
- trženje računalniške aplikacije evidence FADN,
- delo na projektih,
- davčno svetovanje na področju kmetijstva.

Na področju knjigovodstva smo za potrebe obračuna DDV sklenili pogodbe in izvajali storitve za 66 kmetij. V letu 2024 smo za eno kmetijo vodili knjigovodstvo na podlagi ugotavljanja dejanskih prihodkov in odhodkov na kmetijah in za 17 kmetij pripravili obračun za normirance.

V letu 2024 smo vodili FADN knjigovodstvo za kmetije, katere so obvezne voditi knjigovodstvo na podlagi prejetih investicijskih sredstev. Skupaj smo v letu 2024 obdelali podatke za 18 kmetij, za leto 2024 imamo podpisanih pogodb s 6 kmetijami, obdelave za te kmetije bomo opravili v letu 2025.

Poleg tega smo v letu 2012 pričeli s trženjem računalniške aplikacije evidence FADN, katere soavtorji in solastniki smo skupaj z KGZS-Zavod Ptuj. V lanskem letu je našo aplikacijo uporabljalo še ostalih šest kmetijsko gozdarskih zavodov, ki so izvedli obdelave za 349 kmetij in 147 individualnih uporabnikov.

Davčno svetovanje na področju kmetijstva se izvaja v okviru tega oddelka in v okviru javne službe kmetijskega svetovanja.

V oddelku skupnih služb in računovodstva na podlagi javnega pooblastila opravljamo naloge in obveznosti računovodske pisarne vodenja knjigovodstva po metodologiji FADN. V letu 2024 je Zavod opravil obdelavo za 644 kmetij in sicer za vzorčne kmetije na področjih zavod Celje, Novo mesto, Nova Gorica, Ljubljana in Kranj. Za vzorčne kmetije z območij zavodov Murska Sobota, Maribor in Ptuj obdelave izvajajo na zavodu Ptuj.

V letu 2024 sta dve zaposleni izključno delali na projektih (Lokalno GOR in Circular Rainbow).

Pomembna naloga oddelka je zagotavljanje izvajanje programa Zavoda in vodenje vseh predpisanih evidenc (računovodskih, finančnih, kadrovskih....).

Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela

Na področju izvajanja nalog javne službe kmetijskega svetovanja so bili glavni cilji doseženi, vendar je vseeno zaradi narave dela prišlo do prerazporeditve posameznih nalog. Seveda pa so posamezna odstopanja tudi posledica spreminjanja prioritet posameznih nalog med letom.

Cena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

V skladu z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov računa (U.l. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10) je sestavni del letnega poročila »Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ«, ki je podpisana s strani direktorja Zavoda.

Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Kazalniki gospodarnosti poslovanja

Vrednost v evrih	Vrednost kazalnika	Indeks
------------------	--------------------	--------

	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024/2023
a) gospodarnost poslovanja							
poslovni prihodki	1.935.665	2.119.944	1.734.520	1,02	1,01	1,00	101
poslovni odhodki	1.896.114	2.090.929	1.740.537				
b) stopnja delovne stroškovnosti posl. prihodkov							
stroški dela	1.557.424	1.499.667	1.415.815	0,80	0,71	0,82	114
poslovni prihodki	1.935.665	2.119.944	1.734.520				
c) stopnja materialne stroškovnosti posl. prihodkov							
stroški materiala	53.296	86.373	50.394	0,03	0,04	0,03	68
poslovni prihodki	1.935.665	2.119.944	1.734.520				
d) stopnja storitvene stroškovnosti posl. prihodkov							
stroški storitev	268.611	491.851	264.307	0,14	0,23	0,15	60
poslovni prihodki	1.935.665	2.119.944	1.734.520				

Druga pojasnila

Zaposleni

Izobrazbena struktura na vseh oddelkih kot tudi na upravi zavoda je dobra in izpolnjuje predpisane zahteve.

Število zaposlenih na dan 31.12.2024:

Oddelek	Skupno št. (PDM)	Število glede zahtevane stopnje izobrazbe
oddelek za kmetijsko svetovanje	24,0	23 VII/2, 1 VII/1
oddelek za živinorejo	15,5	2 VII/2, 1 VII/1, 12.5 V
Oddelek skupnih služb in računovodstva	10,00	3 VII/2, 1 VII/1, 3 VI, 3 V
Direktor	1,0	1 VII/2
Skupaj:	50,50	29 VII/2, 3 VII/1, 3 VI, 15.50 V

Investicijska vlaganja

Namen	Plan 2024	Realizacija 2024
rač. in programska oprema,monitorji, GSM	12.000,00	6.442,31
strežniška in diskovna oprma	10.300,00	9.938,12
oprema za printanje in razmnoževanje	600,00	
pisarniško pohištvo in oprema	3.000,00	852,40
klimatizacija	15.000,00	
drugo	5.000,00	2.591,53
SKUPAJ	45.900,00	19.824,36

Razpoložljivi viri sredstev so bili iz sredstev poslovnega izida preteklih let ter proračunske postavke 131710.

RAČUNOVODSKO POROČILO 2024

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE:

1. BILANCO STANJA s prilogama o
 - stanju in gibanju neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
 - in stanju in gibanju kapitalskih naložb in posojil,
2. Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV
3. Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV
4. Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV
5. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKI IN ODHODKI DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI
6. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA
7. PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI za leto 2024
8. POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA IZ PRETEKLIH LET V SKLADU S SKLEPOM SVETA ZAVODA

1. Pojasnila k BILANCI STANJA

TABELA 1.: Bilanca stanja

BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2024	v EUR	v EUR
	31.12.2024	31.12.2023
SREDSTVA	973.752	965.999
Dolgoročna sredstva	164.511	162.869
Neopredmetena dolgoročna sredstva	456	715
Opredmetena osnovna sredstva	162.386	160.485
Dolgoročne finančne naložbe	1.669	1.669
Dolgoročno dana posojila in depoziti		
Dolgoročne terjatve iz poslovanja		
Kratkoročna sredstva	809.241	803.130
Denarna sredstva	588.359	615.634
Denar na poti		16
Kratkoročne terjatve do kupcev	4.375	4.063
Dani predujmi in varščine	408	512
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	98.984	51.003
Kratkoročne finančne naložbe		
Kratkoročne terjatve iz financiranja		
Druge kratkoročne terjatve	5.670	2.653
Aktivne časovne razmejčitve	109.525	126.637
Zaloge	1.920	2.612
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	973.752	965.999

Kratkoročne obveznosti	167.376	202.285
Kratkoročne obv. za prejete predujme		
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	123.827	110.968
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	19.591	17.151
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	20.731	18.018
Kratkoročne obv. do uporabnikov EKN	3.227	1.628
Kratkoročno prejeti krediti		
Kratkoročne obveznosti iz financiranja		
Pasivne časovne razmejitve	0	54.520
Dolgoročne obveznosti	806.376	763.714
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		
Druge dolgoročne obveznosti		
Sklad namenskega premoženja		
Obveznosti za neopr.in opr. osnovna sredstva	321.375	318.355
Presežek prihodkov nad odhodki	485.001	445.359
Presežek odhodkov na prihodki		

SREDSTVA

V letu 2024 smo zabeležili v poslovnih knjigah naslednje spremembe na neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih:

Nabavna vrednost neopredmetenih osnovnih sredstev se v letu 2024 ni spremenila in znaša na dan 31.12.2024 38.324,74 €. Popravek vrednosti znaša 37.868,75 €, sedanja vrednost 455,99 €.

Nabavna vrednost nepremičnin se v letu 2024 ni spremenila in znaša 338.216,62 €, odpisana vrednost 203.193,89 € in 135.022,73 € sedanja vrednost.

V poslovnih knjigah so knjižene naslednje nepremičnine:

Konto 021000

ZAP. ŠT.	INV. STAN.	NAZIV OBJEKTA	LETO PRIDOB.	NABAVNA VREDNOST
1.	000177	POSLOVNA ZGRADBA, CESTA IVA SLAVCA 1, KRANJ	1974	136.144,72
2.	001883	VRATA OKNA ZA OBJEKT, CESTA IVA SLAVCA 1, KRANJ	1998	5.007,31
3.	002018	UREDITEV PISAR.PROST., CESTA IVA SLAVCA 1, KRANJ	1998	19.473,06
4.	000058	STAVBA V NOVALJI	1977	21.405,76
5.	001004	UREDITEV PREDVALNICE, CESTA IVA SLAVCA 1, KRANJ	2002	37.998,25
		SKUPAJ:		220.029,10

Nabavna vrednost zgradb se v letu 2024 ni spremenila in znaša 220.029,10 €, popravek vrednosti 203.193,89 € in sedanja vrednost 16.835,21 €.

Konto 020000

ZAP. ŠT.	INV. STANJE	NAZIV OBJEKTA	LETO PRIDOB.	NABAVNA VREDNOST
1.	000263	STAVBIŠČE 89M2 352/3=71,02M2, CESTA IVA SLAVCA 1 KRANJ	1981	5.960,43
2.	000176	ZEMLJIŠČE 133M2-352/4=106,13M2, CESTA IVA SLAVCA 1	1976	8.905,61
3.	000057	ZEMLJIŠČE V NOVALJI 69 M2	1977	649,48

4.	003098	ZEMLJIŠČE – UTRJENO PARKIRIŠČE – 350/1 -893 m2	2014	102.672,00
		SKUPAJ:		118.187,52

V letu 2024 se nabavna vrednost zemljišč ni spremenila in znaša na dan 31.12.2024 118.187,52 €.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme se je v letu 2024 zmanjšala za 25.801,10 € in znaša na dan 31.12.2024 111.138,94 €. Popravek vrednosti opreme znaša 83.775,70 €, sedanja vrednost pa 27.363,24 €.

Nabavna vrednost drobnega inventarja z življenjsko dobo daljše od 1 leta se je v letu 2024 povečala za 754,16 € in znaša na dan 31.12.2024 101.499,14 €, odpisana vrednost 101.499,14 €, sedanja vrednost je 0 €.

Uporabljene metode vrednotenja posameznih postavk v bilanci stanja:

Vrednotenje osnovnih sredstev je opravljeno v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in 32. členom Zakona o računovodstvu.

Drobni inventar z življenjsko dobo nad enim letom in vrednostjo pod 500 € ter upoštevanjem istovrstnosti odpisujemo enkratno v celoti ob nabavi – 45. člen Zakona o računovodstvu.

Amortizacijo osnovnih sredstev smo obračunali po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in po stopnjah, določenih v Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

KGZS – Zavod KR ugotavlja, da imamo po stanju na dan 31.12.2024 v uporabi za 237.149,06 € sredstev, ki so že v celoti amortizirana, a jih še vedno uporabljamo. KGZS - Zavod KR je v letu 2024 del sredstev iz naslova presežka prihodkov nad odhodki preteklih let namenil za nakup monitorjev, GSM aparatov, pohištva in računalniške opreme. V letu 2024 smo iz p.p.131710 za investicije JSKS prejeli 6.324,48 € za nakup GSM aparatov, pohištva in računalniške opreme. Skupni znesek nabavljenih osnovnih sredstev v letu 2024 je 19.824,36 €.

Ne glede na stopnjo odpisa ocenjujemo, da je nujno zamenjati oziroma posodobiti naslednjo opremo: računalniško opremo, GSM aparate, opremo za tiskanje in razmnoževanje, klimatizacijo prostorov, pohištvo in pisarniško opreme.

TABELA 2: Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

[illegible]

TABELA 3: Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil

[illegible]

Domaćih vrenostnih papirjev										
Tujih vrednostnih papirjev										
Dolgoročno dani depoziti										
Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam										
Drugi dolgoročno dani depoziti										
Druga dolgoročna posojila										
SKUPAJ	1.667,17						1.669,17		1.669,17	

Na kontu skupine 06 imamo na dan 31.12.2024 vknjižene dolgoročne finančne naložbe v znesku 1.669,17 € in sicer: v letu 2005 je bil vplačan ustanovni vložek po pogodbi o ustanovitvi Inštituta za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu (Inštitut KONCERT), Vinarska ulica 14, Maribor v znesku 1.669,17 €.

Evrskih sredstev v blagajni nimamo; stanje je 0 €.

Na prehodnem računu imamo stanje 0 €.

Denarna sredstva na računih so v mejah nujne likvidnosti, in znašajo 588.358,87 €.

Stanje kratkoročnih danih predujmov znaša 417,52 € za nakup tuje strokovne literature.

Stanje kratkoročnih terjatev do kupcev znaša 4.617,5 in popravek vrednosti terjatev v višini 242,16 € oblikovanih v letu 2019 – skupaj 4.375,34 € in so v mejah, ki ne ogroža poslovanja zavoda.

Stanje terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta (posrednih uporabnikov) znaša 97.950,71 €. Za leto 2024 so odprte postavke za plačilo izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja za december 2024, izvajanja živinorejske službe za december 2024, izvajanja označevanja in registracije govedi za december 2024 in za plačilo za delovanje OE. Predvidevamo, da bodo vse terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v letu 2025 poravnane, saj imamo sklenjene pogodbe o izvajanju programov za preteklo leto.

Stanje kratkoročno danih depozitov znaša 0 €.

Stanje kratkoročnih terjatev iz naslova obresti za prosta denarna sredstva do Upravljalca sredstev sistema Enotnega zakladniškega računa znaša 1.003,75 €.

Stanje terjatev do ZZSZ – nega družinskih članov in boleznina nad 30 dni znaša 4.751,83 €.

Stanje drugih kratkoročnih terjatev znaša 242,23€. To so terjatve za vstopni DDV.

Stanje plačanih akontacij od dohodka pravnih oseb znaša 675,84 €.

Stanje aktivnih časovnih razmejitev – kratkoročno odloženi odhodki – znaša 743,36 € - nakup vrednotnic – znamk. To so vnaprej plačane poštne znamke.

Stanje prehodno nezaračunanih prihodkov znaša 94.119,68 €, kar predstavlja prehodno nezaračunane prihodke za sodelovanje pri raznih projektih (LAS Gorenjska košarica, Interreg, EIP...) Stroški v zvezi s tem so nastali v letu 2024, vendar niso mogli biti zaračunani, zato smo oblikovali prehodno nezaračunane prihodke.

Stanje zalog materiala znaša 1.919,67 €. Zavod ima zalogo ušesnih znamk za označevanje govedi in drobnice. Pri porabi zalog se upošteva FIFO metoda.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

a) kratkoročne obveznosti

Po stanju 31.12.2024 znašajo obveznosti:

- za čiste plače in nadomestila plač	71.182,77 €
- za prispevke iz kosmatih plač	25.387,81 €
- za davke iz kosmatih plač in nadomestila plač	10.498,82 €
- druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih	16.757,91 €
- do dobaviteljev za obratna sredstva	19.590,95 €
- za druge obveznosti za dajatve	17.087,62 €
- do neposrednih uporabnikov proračuna	3.226,67 €
- obveznost za plačilo razlike med obračunanim in vstopnim DDV	1.406,93 €
- ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja	877,73 €

- obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb 1.358,35 €

Gre za neporavnane obveznosti iz naslova obračuna plač za december 2024, za plačilo davka na dodano vrednost za december 2024 in za neporavnane ostale obveznosti do dobaviteljev za mesec december 2024.

b) lastni viri in dolgoročne obveznosti

V postavki obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje imamo posebej evidentirano stanje sredstev za investicije v letu 2002, za katere je bila obračunana amortizacija v znesku 1.139,95 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 12.728,77 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije KSS za leto 2014, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 181,22 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 0,00 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2019, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 49,78 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 0,00 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2020, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 61,41 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 164,68 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2021, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 338,78 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 1.524,54 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije v okviru projekta Ribja narava Gorenjske, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 811,07 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 1.216,60 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2022, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 253,66 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 466,02 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije v okviru projekta Lokalno GOR, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 646,58 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 0,00 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2023, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 1.088,30 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 4.751,54 €.

Posebej je evidentirano stanje sredstev za investicije JSKS za leto 2024, za katere smo obračunali amortizacijo v znesku 909,78 € in znaša stanje na dan 31.12.2024 = 5.414,70 €.

V postavki obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje imamo kot nerazporejena sredstva prejeta v upravljanje, za katere je bila obračunana amortizacija v znesku 11.089,7 €. Stanje znaša na dan 31.12.2024 = 295.108,74 €.

Na konto sredstev obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje smo vknjižili investicije v znesku 8.876,61 € po sklepu Sveta Zavoda, da se presežek prihodkov nad odhodki prejšnjih let uporabi za investicije.

Stanje sredstev obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje kmetijsko gozdarskim zavodom se je povečalo za prenos presežka prihodkov nad odhodki v višini 8.876,61 €, prejetja investicijskih sredstev JSKS 2024 v višini 6.324,48 €, prodaje že amortiziranih osnovnih sredstev avtomobilov v vrednosti 4.390 € ter zmanjšalo za pokrivanje stroškov amortizacije v znesku 16.570,23 €. Stanje sredstev prejetih v upravljanje z vknjižbami vseh prejetih investicijskih sredstev na dan 31.12.2024 znaša 321.375,59 €.

Na kontu presežka prihodkov nad odhodki je vknjižen še presežek prihodkov nad odhodki leta 2024 v znesku 48.518,63 €. Stanje konta presežka prihodkov nad odhodki na dan 31.12.2024 znaša 485.000,78 €.

Stanje na kontih je usklajeno s stanjem terjatev za sredstva dana v upravljanje pri ustanovitelju in v skladu s Pravilnikom o načinu in rokih usklajevanja terjatev po 37.členu Zakona o računovodstvu.

2. Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje določenega uporabnika.

Členitev podatkov v obrazcu je po podskupinah kontov, kjer pretežno navaja vsebino kot del podskupine konta, kar zahteva, da imamo v svojem kontnem načrtu vsebino izkazano tako, da lahko izkaze tudi izpolnimo.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

TABELA 4: Izkaz prihodkov in odhodkov

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	Plan 2024	Realizacija 2024	Realizacija 2023	Indeks realizacija 2024/plan 2024	Indeks realizacije 2024/2023	Struktura 2024
v EUR	1	2	3	2/1	2/3	
Prihodki iz poslov.:	1.861.241,53	1.935.664,74	2.119.943,86	104	91	99,47%
- iz proračuna	1.532.803,31	1.554.483,29	1.508.928,45	101	103	79,88%
- lastni prihodki	328.438,22	381.181,45	611.015,41	116	62	19,59%
Finančni prihodki	8.500,00	10.351,11	9.378,28	122	110	0,53%
Prevrednot.prih.+ izredni prih.	0,00	5,22	2,66		196	0,00%
Skupaj	1.869.741,53	1.946.021,07	2.129.324,80	104	91	100,00%
ODHODKI						
Stroški materiala	63.185,42	53.295,72	86.372,94	84	62	2,81%
Stroški storitev	232.876,69	268.610,84	491.851,26	115	55	14,17%
Stroški dela	1.555.968,13	1.557.423,64	1.499.666,95	100	104	82,14%
Amortizacija	2.500,00	1.612,08	1.756,72	64	92	0,09%
Davek iz dobička						0,00%
Drugi stroški	15.211,29	15.171,37	11.281,21	100	134	0,80%
Finančni odhodki		0,14				0,00%
Izredni odhodki		30,30	41,36		73	0,00%
Prevrednot.odhodki						0,00%
Skupaj	1.869.741,53	1.896.144,09	2.090.970,44	101	91	100,00%
Presežek prihodkov / odhodkov		49.876,98	38.354,36			
Davek od dohodkov		1.358,35	636,71			
Presežek prihodkov / odhodkov z upoštevanjem DDPO	0,00	48.518,63	37.717,65			

Povp. število zaposlenih na podlagi ur		46	45			
Število mesecev posl.		12	12			

ANALIZA PRIHODKOV

CELOTNI PRIHODKI doseženi v letu 2024 so znašali 1.946.021,07 € in so bili za 9% nižji od doseženih v letu 2023 in višji za 4% od načrtovanih.

Neplačani prihodki - terjatve znašajo 109.029,70 € (stanje terjatev, ki so izkazane kot prihodek tekočega leta). V celotnem prihodku predstavljajo 5,60%, kar pomeni, da se plačila realizirajo še hitreje kot v enomesečnem roku.

Neplačani prihodki – aktivne časovne razmejitve znašajo 94.119,68 €. V celotnem prihodku predstavljajo 4,84%. Določena plačila, predvsem za projekte in javna naročila so lahko izvedena tudi po letu dni od nastanka stroškov.

V primerih daljšega neplačila pošiljamo opomine. V letu 2024 terjatev nismo odpisovali.

Prihodki iz poslovanja predstavljajo 99,47 % prihodkov, finančni prihodki 0,53 %, izredni prihodki in prevrednotovalni prihodki 0,00 %.

Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Struktura prihodkov iz poslovanja je bila naslednja:

1. Prihodki od prodaje blaga in storitev	381.181,45 €	19,59 %
2. Prihodki iz proračuna	1.554.483,29 €	79,88 %
3. Drugi prihodki	5,22 €	0,00 %
4. Finančni prihodki	10.351,11 €	0,53 %
5. Prevrednotovalni prihodki	0 €	0 %
SKUPAJ	1.946.021,07 €	100,00 %

1. Prihodki, pridobljeni iz proračuna znašajo 1.554.483,29 €, v celotnih prihodkih je delež 79,88%. Prihodki iz proračuna so v primerjavi z načrtovanimi višji za 1,41%, v primerjavi z doseženimi v letu 2023 so višji za 3,02%.

Prihodki, pridobljeni iz proračuna

		LETO 2024	LETO 2023
	KMETIJSKO SVETOVALNA SLUŽBA		
p.p.131710	JAVNA KMET. SVETOVALNA SLUŽBA	738.188,98	743.765,14
	REFUNDACIJE	29.113,99	
	SKUPAJ	767.302,97	743.765,14
	JAVNA SLUŽBA ŽIVINOREJA		
p.p.540610	STROKOVNE NALOGE V ŽIVIN.PROIZV.	657.882,33	655.720,10
p.p.130029	IDENTIF.IN REG.GOVEDI – DRŽAVA	1.129,14	993,21
	REFUNDACIJE	4.625,37	
	SKUPAJ	663.636,84	656.713,31
	JAVNA SLUŽBA - VODENJE KNJIG.FADN		

p.p.130022	FADN in knjigovodstvo na kmetijah-SLO PROR.	3.240,00	4.130,00
p.p.749310	FADN - EU PROR	105.400,00	104.320,00
	REFUNDACIJE	14.903,48	
	SKUPAJ	123.543,48	108.450,00
		1.554.483,29	1.508.928,45

2. Prihodki, pridobljeni na trgu ali za izvajanje javne službe in ni plačnik proračun v skupnem znesku znašajo 381.181,45 €. V celotnih prihodkih je delež 19,59%. Ti prihodki so v primerjavi z načrtovanimi višji za 16,06%, v primerjavi z doseženimi v letu 2023 so nižji za 37,62%.

ANALIZA ODHODKOV

Tabela 5: Stroški

NAZIV KONTA	PLAN 2024	REALIZACIJA 2024	REALIZACIJA 2023	INDEKS real.2024/ plan 2024	INDEKS 24/23	STRUKTURA 2024
v EUR	1	2	3	2/1	2/3	%
STROŠKI PISARNIŠKI IN SPL.MATERIAL	15.885,80	14.828,49	35.111,12	93,34	42,23	27,82
STROŠKI ČIST.MAT.IN STORITVE	2.434,64	3.641,27	2.508,82	149,56	145,14	6,83
STROŠKI ČASOPISI,STROK.LITERATURA	3.013,91	3.380,12	3.208,82	112,15	105,34	6,34
STROŠKI ELEKTRIČNE ENERGIJE	12.264,05	11.355,84	13.058,37	92,59	86,96	21,31
STROŠKI VODA IN KOM.STORITVE0	1.895,61	1.608,15	1.919,86	84,84	83,76	3,02
STROŠKI GORIVA IN MAZIVA ZA PREV.SRED.	8.035,54	5.763,04	7.736,43	71,72	74,49	10,81
STROŠKI NADOMESTNI DELI ZA VOZILA	1.805,34	1.267,79	2.209,43	70,22	57,38	2,38
DRUG POSEBNI MATERIAL	17.850,53	11.451,02	20.620,09	64,15	55,53	21,49
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	63.185,42	53.295,72	86.372,94	84,35	61,70	100,00
STROŠKI ZALOŽNIŠKE IN TISKARSKE STOR.	4.448,19	4.161,74	5.971,45	93,56	69,69	1,55
STROŠKI PREVAJALSKIH STORITEV	0,00	1.220,00	0,00			0,45
STROŠKI OGLAŠEVALSKI STORITEV	1.000,00	1.064,42	1.410,46	106,44	75,47	0,40
STROŠKI RAČUNALNIŠKIH STORITEV	27.295,92	31.706,33	27.395,30	116,16	115,74	11,80
STROŠKI ZA REPREZENTANCO	3.931,92	5.937,36	4.312,76	151,00	137,67	2,21
DRUGE POSEBNE STORITVE, ZDR. PREGLEDI	4.320,37	5.776,98	5.046,64	133,71	114,47	2,15
STROŠKI TELEFONA,EL.POŠTA	13.756,65	12.523,45	12.742,56	91,04	98,28	4,66
POŠTNINA IN KURIRSKIE STORITVE	5.397,56	5.693,87	4.919,68	105,49	115,74	2,12
STROŠKI VZDRŽEVANJA IN POPRAVILA VOZIL	1.650,02	1.038,46	1.705,08	62,94	60,90	0,39
PRISTOJBINE ZA REGISTRACIJO VOZIL	493,66	0,00	475,13	0,00	0,00	0,00
ZAVAROVALNE PREMIJE ZA MOTORNA VOZILA, IN OBJEKTE	5.057,18	4.303,19	4.063,50	85,09	105,90	1,60
DRUGI PREVOZNI IN TRANSPORTNI STR. -VINJETE	1.711,96	3.270,95	1.597,70	191,06	204,73	1,22
STROŠKI PREVOZA V DRŽAVI - KILOMETRINA	71.159,39	80.505,85	70.293,24	113,13	114,53	29,97
HOTELSKIE IN RESTAVRACIJSKE STOR.V DRŽ. IN TUJINI	2.948,58	2.276,19	2.683,63	77,20	84,82	0,85
TEKOČE VZDRŽEVANJE POSLOVNIH OBJEKTOV	3.000,00	2.973,96	29.855,81	99,13	9,96	1,11

TEKOČE VZDRŽEVANJE DRUGE OPREME	494,27	561,80	554,20	113,66	101,37	0,21
NAJEMNINE IN ZAKUPNINE ZA POSLOV. PROS.	28.224,73	28.652,73	27.628,76	101,52	103,71	10,67
NAJEMNINE IN ZAKUPNINE ZA VOZILA IN DRUGO	16.758,84	22.838,89	22.333,04	136,28	102,27	8,50
STROŠKI KONF.,SEMINARJEV IN SIMPOZIJEV	5.630,97	402,53	3.229,79	7,15	12,46	0,15
PLAČILO ZA DELO PREKO ŠTUD.SERVISA	1.800,00	3.015,59	7.612,70	167,53	39,61	1,12
IZDATKI ZA STROK.IZOBRAŽ.ZAPOSLENIH	15.338,34	8.261,53	18.633,17	53,86	44,34	3,08
SODNI STROŠKI,STORITVE ODVETNIKOV,NOTARJEV IN DRUGO	0,00	0,00	223,99		0,00	0,00
STROŠKI IZVEDBE PREDAVANJ	2.500,00	2.663,18	8.128,00	106,53	32,77	0,99
PLAČILA BANČNIK STORITEV	916,31	809,40	807,54	88,33	100,23	0,30
DRUGI OPERATIVNI ODHODKI, RTV, KOMUN. PRISP	606,94	966,61	734,57	159,26	131,59	0,36
STROŠKI REVIZIJE, RAČUNOVODSKE STORITVE	0,00	0,00	125,00		0,00	0,00
POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM, DNEVNICE, PARKIRNINE	2.713,25	4.437,76	6.223,20	163,56	71,31	1,65
STROŠKI STORITEV FIZIČNIH OSEB-POG. D.	5.565,01	6.562,14	6.063,98	117,92	108,22	2,44
DRUGE POSEBNE STORITVE – ANALIZE MLEKA	156,63	179,63	136,97	114,68	131,15	0,07
STROŠKI DRUGE POSEBNE STOR.- FADN	5.000,00	19.591,25	0,00	391,83		7,29
DRUGI STROŠKI ZA OPRAVLJ.DEJAVNOSTI	1.000,00	7.215,05	216.943,41	721,51	3,33	2,69
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	232.876,69	268.610,84	491.851,26	115,34	54,61	100,00
AMORTIZACIJA	2.500,00	1.612,08	1.756,72	64,48	91,77	100,00
AMORTIZACIJA	2.500,00	1.612,08	1.756,72	64,48	91,77	100,00
PLAČE (+PRISP.IN DAVKI DELODAJALCA)	1.379.719,97	1.399.557,52	1.348.839,38	101,44	103,76	89,86
REGRES ZA LD	56.425,50	58.497,82	54.264,76	103,67	107,80	3,76
POVRAČILA STR.DELAVCEM	119.822,66	99.368,30	96.562,81	82,93	102,91	6,38
SKUPAJ STROŠKI DELA	1.555.968,13	1.557.423,64	1.499.666,95	100,09	103,85	100,00
DRUGI STROŠKI - TAKSE,PRIST.,PRISP.ZAPOSL.INVAL.	15.211,29	15.171,37	11.281,21	99,74	134,48	
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI						
FINANČNI ODHODKI		0,14				
IZREDNI ODHODKI		30,30	41,36		73,26	
ODHODKI ZA OBRESTI						
SKUPAJ	1.869.741,53	1.896.144,09	2.090.970,44	101,41	90,68	

CELOTNI ODHODKI znašajo 1.896.144,09 € in so v primerjavi z doseženimi v preteklem letu nižji za 9,32 % in za 1,41% višji od planiranih.

ODHODKI, ki so nastali pri izvajanju javne službe in tržne dejavnosti, so po glavnih postavkah naslednji:

I. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

V primerjavi s planiranimi so se stroški blaga, materiala in storitev zvišali za 8,73%, glede na leto 2023 pa so se znižali za 44,33%, delež v odhodkih znaša 16,98%.

Iz tabele materialni stroški je razvidno, da so stroški materiala v primerjavi s planiranimi nižji za 15,65%, stroški storitev so v primerjavi s planiranimi večji za 15,34%, v primerjavi z realizacijo 2023 so stroški materiala nižji za 38,30%, stroški storitev so nižji za 45,39%.

Ocenjujemo, da so bili stroški, nastali v letu 2024, poslovno potrebni in pogoj za nemoteno opravljanje dejavnosti.

Glavni nameni te porabe:

Največji delež v stroških materiala predstavlja pisarniški in splošni material, stroški električne energije ter stroški goriva. V stroških storitev največji delež predstavljajo stroški v zvezi z delom – prevoz (kilometrini), stroški vzdrževanja objektov, stroški računalniških storitev in stroški najemnin za poslovne prostore.

Stroški materiala v znesku 53.295,72€ predstavljajo 2,81% vseh stroškov, stroški storitev v znesku 268.610,84€ 14,17%, amortizacija v znesku 1.612,08€ 0,09% stroškov, ostali drugi stroški v znesku 15.201,81€ pa 0,79%.

II. STROŠKI DELA

Stroški dela so v letu 2024 znašali 1.557.423,64 € in predstavljajo v strukturi 82,14% vseh odhodkov. Stroški dela so v primerjavi z planiranimi višji za 0,09%, v primerjavi z realizacijo leta 2023 pa so višji za 3,85%. V skladu s spremenjenim SRS (13.19) se med stroške dela upoštevajo tudi nadomestila plač, ki bremenijo organizacijo, pa jih potem organizacija dobi povrnjene (npr. refundacije).

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je znašala 2.148,53 €.

V breme zavoda je bilo izplačanih nadomestil osebnih dohodkov za boleznine za 2.423 delavnih ur, v breme ZZZS za 4.258 delavnih ur, in v breme ZPIZ-a 0 delavnih ur.

Boleznine skupaj predstavljajo 6,99 % obračunanih delovnih ur.

AMORTIZACIJA

Amortizacija predstavlja 0,09% celotnih odhodkov. Obračunana je v skladu s predpisanimi stopnjami in predpisi, ki urejajo amortiziranje v breme sredstev v upravljanju, če v cenah storitev le-ta ni v celoti upoštevana.

Amortizacija je obračunana po predpisanih stopnjah:

- del amortizacije, ki je vračunan v ceno (pokrita v breme tekočega leta) znaša 1.612,08€.
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje 11.089,70 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij za leto 2002 v znesku 1.139,95 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij KSS za leto 2014 v znesku 181,22 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2019 v znesku 49,78 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2020 v znesku 61,41 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2021 v znesku 338,78 €.
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij v okviru projekta Ribja narava Gorenjske v znesku 811,07 €.

- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2022 v znesku 253,66 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij projekta Lokalno GOR v znesku 646,58 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2023 v znesku 1.088,30 €;
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme vknjižbe investicij JSKS za leto 2024 v znesku 909,78 €.

III. FINANČNI ODHODKI

V letu 2024 je bilo 0,14 € finančnih odhodkov.

IV. IZREDNI ODHODKI

Izrednih odhodki v letu 2024 znašajo 30,30 € in so porabljeni za nakup vencev ter zamudnih obresti pri poplačilu davka.

V. PREVREDNOTOVALNI ODHODKI

Prevrednotovalnih odhodkov ni bilo.

POSLOVNI IZID

V letu 2024 je KGZS – Zavod KR pri svojem poslovanju ustvaril 49.876,98 € presežka prihodkov nad odhodki. Z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb v višini 1.358,35 € je zavod ustvaril 48.518,63 € presežka prihodkov nad odhodki.

Na kontu nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki po stanju 1.1.2024 ostaja nerazporejen presežek iz prejšnjih let v znesku 445.358,78 €, temu znesku smo doknjižili presežek prihodkov nad odhodki leta 2024 v višini 48.518,63 € in prenos presežka za nabavo osnovnih sredstev v višini 8.876,64 €, tako izkazujemo stanje na dan 31.12.2024 v višini 485.000,75 €.

Poslovni izid - presežek prihodkov nad odhodki znaša 48.518,63 €, po vrstah dejavnosti javne službe znaša 46.191,06 €, iz naslova tržne dejavnosti pa 2.327,57 €.

Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB določenih uporabnikov

TABELA 6: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		v EUR
NAZIV KONTA	2024	2023
PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0	0
Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov		
Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov		
Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin		

Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij		
Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij		
Prejeta vračila danih posojil od občin		
Prejeta vračila danih posojil-iz tujine		
Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu		
Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij		
Prejeta vračila plačanih poroštev		
Prodaja kapitalskih deležev		
DANA POSOJILA	0	0
Dana posojila posameznikom in zasebnikom		
Dana posojila javnim skladom		
Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin		
Dana posojila finančnim institucijam		
Dana posojila privatnim podjetjem		
Dana posojila občinam		
Dana posojila v tujino		
Dana posojila državnemu proračunu		
Dana posojila javnim agencijam		
Plačila zapadlih poroštev		
Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0	0
PREJETA MINUS DANA POSOJILA		
DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0

V tem obrazcu se prikazujejo dana posojila in prejeta vračila danih posojil.
Prejetih in danih posojil v letu 2024 ni bilo.

Pojasnila k IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA določenih uporabnikov

TABELA 7: Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Od 01.01.2024 do 31.12.2024	v EUR	
Naziv konta	Leto 2024	Leto 2023
ZADOLŽEVANJE		
Domače zadolževanje		
Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah		
Najeti krediti pri državnem proračunu		
Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti		
Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja		
Najeti krediti pri drugih javnih skladih		
Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih		
Zadolževanje v tujini		
ODPLAČILA DOLGA		
Odplačila domačega dolga		
Odplačila dolga poslovnim bankam		
Odplačila dolga drugim finančnim institucijam		

Odplačila dolga državnemu proračunu		
Odplačila dolga proračunom lokalnih skupnosti		
Odplačila dolga skladom socialnega zavarovanja		
Odplačila dolga drugim javnim skladom		
Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem		
Odplačila dolga v tujino		
NETO ZADOLŽEVANJE		
NETO ODPLAČILO DOLGA		
POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	26.809	
ZMANJŠANJE SREDTEV NA RAČUNIH		19.206

V izkazu računa financiranja so prikazani najeti krediti in njihova vračila. V letu 2024 se nismo zadolževali. V zadnji vrstici izkaza izkazujemo samo podatek povečanja sredstev na računih v višini 26.809 €.

Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Pri pripravi izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti smo upoštevali določila o ločenem izkazovanju prihodkov javne službe in tržnega dela ob upoštevanju Pravilnika o tržni dejavnosti.

Pri razmejevanju stroškov smo uporabili sodilo: razmerje med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju dejavnosti javne službe in prihodki doseženimi pri tržni dejavnosti. Sodilo – uporaba glede na strukturo prihodkov.

TABELA 8: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu
Leto 2024		
PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.852.665	83.000
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	1.852.665	83.000
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA		
FINANČNI PRIHODKI		10.351
DRUGI PRIHODKI		5
PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI		
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		
DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI		
CELOTNI PRIHODKI	1.852.665	93.356
STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	306.464	15.443
STROŠKI MATERIALA	50.739	2.557
STROŠKI STORITEV	255.725	12.886
STROŠKI DELA	1.482.710	74.714
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	1.209.490	60.946
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	178.618	9.001

DRUGI STROŠKI DELA	94.602	4.767
AMORTIZACIJA	1.535	77
REZERVACIJE	0	0
DRUGI STROŠKI	14.443	728
FINANČNI ODHODKI	0	0
DRUGI ODHODKI	29	1
PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0	0
OSTALI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
CELOTNI ODHODKI	1.805.181	90.963
PRESEŽEK PRIHODKOV	47.484	2.393
Davek od dohodka pravnih oseb	1.293	65
PRESEŽEK PRIHODKOV	46.191	2.328
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		

6. Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka so po kontih knjiženja prikazani najprej prihodki za izvajanje javne službe in nato prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu. V nadaljevanju so prikazani odhodki, ločeno za izvajanje javne službe in odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka lahko vidimo, da so celotni prejeti prihodki v letu 2024 nižji za 8,72% glede na leto 2023. Prejeti prihodki za izvajanje javne službe so nižji za 8,17%, prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu so nižji za 19,58 % v primerjavi z letom 2023. Drugi prihodki za izvajanje javne službe so nižji za 9,54% glede na leto 2023.

Celotni plačani odhodki v letu 2024 so se zmanjšali v primerjavi z letom 2023 za 10,79%.

TABELA 9: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Naziv konta	leto 2024	leto 2023	Indeks
v EUR			24/23
SKUPAJ PRIHODKI	1.936.355	2.121.417	91,28
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	1.853.603	2.018.520	91,83
Prihodki iz sredstev javnih financ	1.642.077	1.784.696	92,01
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	1.488.884	1.678.376	88,71
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	1.482.560	1.672.052	88,67
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	6.324	6.324	99,99
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	1.500	2.000	75,00
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	1.500	2.000	75,00
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije			
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	46293		
411 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	46293		
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije			
Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij			
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo			
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije			
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo rabo			
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije			

Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij			
Prejeta sr. iz drž.proračuna iz sredstev proračuna EU	105.400	104.320	101,04
DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	211.526	233.824	90,46
Prejete obresti	10363	9.015	
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij...			
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	193838	224.809	86,22
Kapitalski prihodki	4390		
Prejete donacije iz domačih virov			
Prejete donacije iz tujine			
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč			
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU			
Prejeta sredstva iz drugih evropskih institucij	2.935		
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	82.752	102.897	80,42
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	82.752	102.897	80,42
Prejete obresti			
SKUPAJ ODHODKI	1.909.546	2.140.623	89,21
ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	1.818.891	1.988.607	91,47
Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.271.825	1.205.603	105,49
Plače in dodatki	1.082.958	996.315	108,70
Regres za letni dopust	55.663	51.088	108,96
Povračila in nadomestila	93.648	86.775	107,92
Sredstva za delovno uspešnost	38.056	39.465	96,43
Sredstva za nadurno delo	465	5.991	7,76
Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	
Drugi izdatki zaposlenim	1.035	25.969	3,99
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	199.757	191.651	104,23
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	96.148	93.027	103,35
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	79.854	77.205	103,43
Prispevek za zaposlovanje	955	687	139,01
Prispevek za starševsko varstvo	1.123	1.086	103,41
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	21.677	19.646	110,34
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	327.485	578.536	56,61
Pisarniški in splošni material in storitve	58.739	72.826	80,66
Posebni material in storitve	44.607	274.686	16,24
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	33.315	26.679	124,87
Prevozni stroški in storitve	12.977	13.499	96,13
Izdatki za službena potovanja	79.644	73.723	108,03
Tekoče vzdrževanje	5.662	29.532	19,17
Poslovne najemnine in zakupnine	61.901	49.894	124,07
Kazni in odškodnine	0	750	0,00
Davek na izplačane plače	0	0	
Drugi operativni odhodki	30.640	36.947	82,93
Plačila domačih obresti		0	
Plačila tujih obresti		0	
Subvencije		0	
Transferi posameznikom in gospodinjstvom		0	
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam		0	
Drugi tekoči domači transferi		0	
Investicijski odhodki	19.824	12.817	154,67
Nakup zgradb in prostorov		0	

Nakup prevoznih sredstev		0	
Nakup opreme	19.641	12.817	153,24
Nakup drugih osnovnih sredstev	183	0	
Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije		0	
Investicijsko vzdrževanje in obnove		0	
Nakup zemljišč in naravnih bogastev		0	
Nakup nematerialnega premoženja		0	
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor,...		0	
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog		0	
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	90.655	152.016	59,64
Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in..	64.087	87.195	73,50
Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in...	10.066	12.790	78,70
Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	16.502	52.031	31,72
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	26.809		
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		19.206	

7. PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA POSLOVNEGA IZIDA – PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI ZA LETO 2024

V letu 2024 KGZS – Zavod KR izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 48.518,63€, ki se pripiše presežku iz preteklih let in zmanjša za nabave iz presežka v višini 8.876,61 in znaša na dan 31.12.2024 485.000,78 €.

Presežek prihodkov nad odhodki leta 2024 se nameni za pokrivanje morebitnega presežka odhodkov nad prihodki v prihodnjih letih in za nabavo osnovnih sredstev.

8. POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPOM SVETA ZAVODA

Presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let je bil porabljen za investicije višini 8.876,61 €.

V letu 2024 je bila izvedena nabava naslednjih osnovnih sredstev:

Šifra	Naziv osnovnega sredstva	Nabavna vrednost
3465	NAPRAVA ZA AVT. MERJENJE MLEKA - VZORČNIK	183,00
3466	MONITOR PHILIPS LCD Selak	219,60
3467	MONITOR PHILIPS LCD Selak	219,60
3468	MONITOR PHILIPS LCD Šebat	219,60
3469	MONITOR PHILIPS LCD Boltar	219,60
3470	MONITOR PHILIPS LCD Povšnar	219,60
3471	MONITOR PHILIPS LCD Grilc	219,60
3472	MONITOR PHILIPS LCD Vogrin	219,60
3473	MONITOR PHILIPS LCD Magajne	143,96
3474	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Černe	312,00
3475	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Magajne	312,01
3476	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Adamič	312,00
3477	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Zorman	312,00
3478	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Likosar	312,00

3479	STOL MEDICO	254,89
3480	KUHINJA IVERAL BELI	1.400,56
3481	HLADILNIK PODPULTNI LIEBHER	332,10
3482	KUHINJSKA PLOŠČA AEG	268,03
3483	MIKROVALOVNA PEČICA ELEKTROLUX	192,74
3484	POMIVALNO KORITO FRANKE	215,10
3485	GSM APARAT Samsung Galaxy A34-Petek	312,00
3486	MONITOR PHILIPS LCD Teran	219,60
3487	MONITOR PHILIPS LCD Grohar	219,60
3488	PISALNA MIZA 1650*1600 iveral hrast	335,01
3489	PREDALNIK NA KOLESIH	262,50
3490	ROUTER UBIQUITI UDM-PRO	481,34
3491	STREŽNIK DELL	9.938,12
3492	MONITOR PHILIPS LCD Magajne 2	155,00
3493	RAČUNALNIK PC Dell DEMŠAR	906,80
3494	RAČUNALNIK PC Dell ŠENK	906,80
	Skupaj	19.824,36